

LESU ZDAR

7–8/08

Elektronické aukce dříví na OM/ES

Je současný lesní zákon vyhovující?

Rezervace na rozvodí tří moří – Králický Sněžník

Lesy LS Ostrava procházejí přeměnou

- 3 úvodní slovo
- 4 elektronické aukce dříví na OM/ES
- 6 je současný lesní zákon vyhovující?
- 8 desáté setkání žen pracujících v lesnictví
- 10 lesnická exkurze do Maďarska
- 12 výborně zorganizovaný Den lesní techniky
- 14 co zažili na zájezdu lesníci LS Buchlovice
- 16 soutěž loveckých trubačů
- 17 cyklistický přejezd Orlických hor
- 18 rezervace na rozvodí tří moří – Králický Sněžník
- 28 lesy LS Ostrava procházejí přeměnou
- 30 archeopark
- 31 úpravy toků v hustém osídlení na Ostravsku
- 32 fotosoutěž duben–červen 2008
- 34 léto patří dětem
- 38 pojďte hádat a soutěžit s Lupínkem a Jehličkou
- 39 keltský horoskop a křížovka

LESU ZDAR

Časopis lesníků a přátel lesa

Adresa redakce:

LČR, s. p., Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové,
tel.: + 420 495 860 217, + 420 724 524 064, fax: + 420 495 262 391, e-mail: lesuzdar@lesycr.cz

Vydává: Lesy České republiky, s. p., Přemyslova 1106, Hradec Králové 8, IČ: 42196451,
Evidenční číslo Ministerstva kultury: 11416, ISSN 1214-4835

Redakční rada:

Předseda: RNDr. Jiří Stonawski
Členové: Ing. Kamil Bjaček, Ing. Pavel Starý, Ing. Tomáš Sajdl, Ing. Petr Zvolánek,
čestný člen Ing. Jaromír Latner, CSc.

Redakce:

Ladislava Řehounková
Podepsané články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko vydavatele.
Redakce si vyhrazuje právo krácení příspěvků.

Foto na obálce: Stanislav Voksa

Sazba: Studio Marvil

Tiskne: Casus Direct Mail, a. s. Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce.
(Uzávěrka příštího čísla 2. 9. 2008)

úvodní slovo

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

první pololetí letošního roku bylo ve znamení zajištění zpracování kalamity Emma a s tím spojených operativních opatření týkajících se pozastavení mýtních úmyslných těžeb, vypsání JŘBU na 70 SUJ, vybudování mokrého skladu v Bílku a vyzkoušení technologie balení dříví do fólií.

— Řešení kalamitních těžeb je v posledních letech spíše pravidlo než výjimka. Připravujeme soubor opatření v oblasti řešení krizových situací z pohledu stávajících smluv, popř. nových zadání v intencích zákona o veřejných zakázkách. Ve spolupráci s KŘ jsou vytipovány lokality pro vybudování mokrých skladů, popř. prostor pro uložení „baleného dříví do fólií“.

— Nyní jsou připravovány projekty lesnických prací na rok 2009. Na řadě míst je jejich zpracování významně ovlivněno NT. Nelze proto vycházet pouze z bilancí, ale základem je vycházet z konkrétního stavu porostů a jejich potřeb. Jejich zpracování musí být provedeno zodpovědně, prověřit lesnickou erudici tvůrců projektů, výsledky budou porovnávány s objemy zadanými v rámci OZŘ. Dojde k situacím, kdy předmět zakázky bude naplněn v průběhu příštího roku a daná SUJ bude soutěžena znovu.

— V současné době je deset SUJ, kde byla ukončena smlouva z OZŘ. Na těchto SUJ proběhne nové VŘ dle upravených podmínek. Předpokládaný termín vypsání je září 2009.

— Pro kvalitní zajištění prací je nutné korektní a důsledné vyžadování všech úkolů, které plynou z uzavřených smluv. Jednání se smluvními partnery musí být vedeno v intencích smluvních ujednání.

— Konec léta mimo zmíněných standardních prací na projektech, přípravě podzimního zalesnění, likvidace kůrovce atd. bude ovlivněn zpracováním kalamity z 25. 6. 2008.

— Je mi jasné, že většina z vás je v lese od rána do večera. Vaší práce si vážím a doufám, že společnými silami se nám podaří projít tímto pro lesnictví nelehkým obdobím. A pokud jste si ještě neužili zaslouženou dovolenou a teprve se na ni chystáte, tak vám přeji, ať si příjemně odpočnete.

Ing. Jiří Černík

elektronické aukce dříví na OM/ES

Bilance za období I. a II. Q 2008

Elektronické aukce dříví (EAD) Lesů České republiky, s. p., úspěšně prošly I. a II. Q roku 2008. Díky obchodníkům z krajských ředitelství, lesních závodů a pracovníkům z lesních správ, kteří se do obchodu formou EAD aktivně zapojují, se podařilo zobchodovat většinu sortimentu téměř všech u nás dostupných dřevin.

PRVNÍ ČTVRTLETÍ

První kvartál roku 2008 byl u EAD stejně jako na trhu se dřívím ve znamení velkého převisu nabídky nad poptávkou. Pro tento rok byly EAD díky přechodu na jiného organizátora – firmu aplis.cz – spuštěny až 23. 1. 2008. V následujících měsících I. Q, únoru a březnu, se vlna obchodu přes EAD rozpoutala natolik, že byl prodán největší objem dříví za její dosavadní provoz, bráno z pohledu zobchodovaných m³ za měsíc. V únoru bylo nabídnuto více než 30 000 m³, přičemž se podařilo zobchodovat bezmála 10 000 m³ za více jak 15 000 000 Kč. V březnu, jenž byl navíc ovlivněn vichřicí Emma, která se na jeho počátku prohnala střední Evropou, se nabídnuté množství dříví vyšplhalo ještě o 2 000 m³ výše, přičemž se podařilo zobchodovat více než 7 000 m³ za bezmála 11 000 000 Kč.

— Nejvíce obchodovanou jehličnatou dřevinou byl smrk, který tvoří 38 % z celého objemu prodaného dříví za I. Q. Nejčastěji obchodovanými sortimenty v případě

jehličnatých dřevin byly smrkové výřezy pro pilařské zpracování (převažující kvality D), kterých bylo zobchodováno 3 870 m³, a dříví V. jakostní třídy, kterého se zobchodovalo 1 750 m³. Z listnatých dřevin byl nejvíce poptávaným buk, tvořící 24 % z celého objemu prodaného dříví. Nejčastěji obchodovaným sortimentem byl bukový sdružený výřez, jehož bylo zobchodováno 2 641 m³. První místo ve výši rozdílu mezi vyvolávací a nabídnutou cenou zaujímá dub (III. A-B) z KŘ Šumperk – LS Šternberk, který se hned v prvním týdnu spuštění EAD, tedy ještě v měsíci lednu, vyšplhal o 1 066 Kč/m³ výše, než byla stanovena vyvolávací cena. Nejvyšší nabídnutá cena za sortiment obchodovaný v EAD byla zaznamenána opět u dubu, sdruženého výřezu z KŘ Brno – LS Strážnice, kdy účastník aukce v měsíci březnu podal nabídku ve výši 5 001 Kč/m³.

DRUHÉ ČTVRTLETÍ

Druhý kvartál roku 2008 ovlivnila komplikovaná situace na trhu se dřívím, jež se promítla i do cen jednotlivých sortimentů, které se v průměru snížily o 200 Kč/m³. Ačkoliv nabídka v EAD postupně klesala, u dubnu a květnu se podařilo zobchodovat více než 5 000 m³, v červnu bezmála 4 500 m³. Ve II. Q došlo k výraznému zvýšení poptávky po jehličnatém dříví, na základě čehož se podařilo zobchodovat 9 739 m³ smrkových výřezů.

— Nejvíce obchodovanou dřevinou byl ve II. Q stejně jako v I. Q z jehličnatých dřevin smrk, tvořící 65 % z celého objemu dříví zobchodovaného ve II. Q, z listnatých dřevin buk (8 %). Ze smrkových sortimentů byly nejvíce

Měsíc	Nabídnuto [m ³]	Zobchodováno [m ³]	Vysoutěžená cena [Kč]
Leden	2 590	1 480	2 590 880
Únor	31 599	9 447	15 017 746
Březen	33 016	7 305	10 820 130
I. Q	67 205	18 232	28 428 756
Duben	20 873	5 057	6 725 786
Květen	16 139	5 633	5 840 214
Červen	10 915	4 344	4 395 991
II. Q	47 926	15 033	16 961 991
Celkem	115 132	33 265	45 390 747

Bilance EA dle dřevin za I. a II. Q 2008

Jehličnaté dřeviny	Zobchodováno [m ³]	
Dřevina	I. Q	II. Q
SM	6 865	9 739
SM/JD	550	460
JD	0	589
BO	1 176	568
MD	1 458	317
Ostatní jehl.	320	558
Celkem	10 369	12 231

Listnaté dřeviny	Zobchodováno [m ³]	
Dřevina	I. Q	II. Q
BK	4 361	1 263
DB	2 517	1 089
JS	200	155
List. měkké	370	90
List. tvrdé	415	205
Celkem	7 863	2 802

Bilance EA dle OJ leden – červen 2008

KŘ / LZ	Zobchodováno [m ³]	Zobchodováno [Kč]
Boubín	150	180 000
Brandýs nad Labem	3 230	4 360 995
Brno	2 050	3 987 000
České Budějovice	1 122	1 128 577
Dobříš	130	144 300
Frýdek Místek	7 484	9 069 820
Hradec Králové	200	342 000
Choceň	1 800	2 002 900
Jihlava	992	1 860 986
Karlovy Vary	30	25 530
Kladská	500	270 500
Liberec	1 420	1 473 965
Plzeň	3 685	4 314 860
Šumperk	1 999	3 324 900
Teplíce	835	984 660
Zlín	6 995	10 071 849
Židlochovice	644	1 847 905
Celkem	33 265	45 390 747

poptávány výřezy pro pilařské zpracování (převažující kvalita A-D), kterých bylo prodáno 4 520 m³, a dříví V. jakostní třídy (2 468 m³). V případě listnatých dřevin bylo největší množství zobchodováno u bukového dříví V. jakostní třídy, kdy bylo prodáno 923 m³. Prvenství ve výši rozdílu vyvolávací a nabídkové ceny drží ve II. Q dubový sdružený výřez z KŘ Zlín – LS Rožnov pod Radhoštěm, kdy se v měsíci dubnu nabídka vzhledem ke stanovené vyvolávací ceně vyšplhala o 1 212 Kč/m³. Nejvyšší nabídnutá cena za obchodovaný sortiment II. Q se uskutečnila u dubového sdruženého výřezu z LZ Židlochovice, kdy účastník aukce v měsíci květnu podal nabídku ve výši 6 248 Kč/m³.

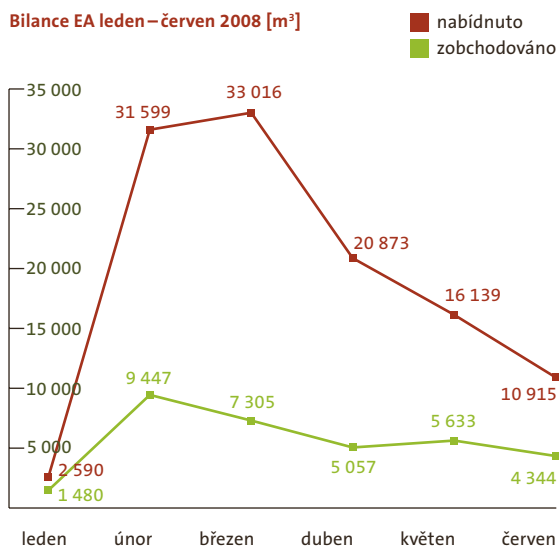
— Jak již bylo zmíněno v úvodu, do EAD se v současné době aktivně zapojují všechna krajská ředitelství i lesní závody. Prvenství v množství zobchodovaných m³ za I. a II. Q z hlediska organizačních jednotek drží v rukou KŘ Frýdek Místek s hodnotou 7 484 m³, což odpovídá

23 % z celkového objemu prodaného dříví. V těsném závěsu za ním stojí KŘ Zlín s množstvím 6 995 m³, tvořícím 21 %.

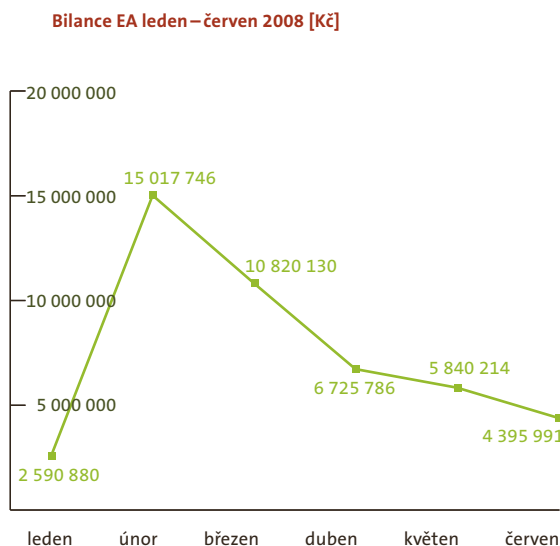
— EAD v roce 2008 úspěšně překonaly laťku nastavenou z loňského roku, kdy byly v dubnu oficiálně spuštěny. Tento fakt dokazuje i porovnání množství prodaného dříví, které v roce 2007 činilo 14 427 m³, což je méně než poloviční hodnota ve srovnání s množstvím prodaného dříví v I. a II. Q 2008. O celkové atraktivitě tohoto obchodního kanálu svědčí i stále se zvyšující počet registrovaných zájemců, který se sice pomalými, ale jistými krůčky přibližuje číslu „250“, přičemž počet subjektů, které v EAD zvítězily v prvním pololetí, převyšuje číslo „80“. EAD jsou dle obchodního modelu LČR, s. p., 2008–2010 součástí regionálního prodeje dříví, což potvrzuje i velikost převážné většiny „našich“ vítězů patřících mezi malé zpracovatele dříví.

Ing. Jana Orságová

Bilance EA leden – červen 2008 [m³]

Bilance EA leden – červen 2008 [Kč]

je současný lesní zákon vyhovující?

Návrh novely lesního zákona byl odložen. Nezbyvá, než položit otázku, zda jsou změny v zákoně potřebné či ne.

Od vzniku s. p. LČR do listopadu 2007 jsem byl zaměstnancem tohoto podniku ve funkci revírníka s pracovní náplní služeb odborného lesního hospodáře pro cca 720 drobných vlastníků lesů na rozloze asi 1 300 ha, nyní jsem již v důchodu.

PŘÍPRAVA ZÁKONA

V minulých letech jsem se snažil seznámit lesnickou veřejnost s praktikami některých podnikavců na Československu (LS Ještěd). Tyto osoby ve snaze o rychlé zbohatnutí obcházeły nebo porušovaly lesní zákon.

Foto Vladimír Šamša

Vzhledem k tomu, že veřejnost a zvláště poctiví majitelé lesů stále poukazovali na jejich nezákonnou činnost a orgány státní správy lesů nemají účinné zákonné prostředky k tomu, aby zabránily rabování lesů, vláda v roce 2005 zadala ministerstvu zemědělství vypracování návrhu novely nebo nového lesního zákona. Do konce roku 2006 měl být návrh předložen vládě a parlamentu ke schválení.

— Na jeho tvorbě se podíleli zástupci MZe, SSL, LČR, SVOLU, právníků, ÚHÚLu atd. Pracovní skupinu reprezentovali zástupci institucí, které se s lesním zákonem v praxi setkávají. Následovalo několik schůzek na MZe a velké množství písemných návrhů. Dotyčné osoby, které se na věci podílely, strávily nad touto prací mnoho hodin a já jsem byl jednou z nich.

JEHO DALŠÍ OSUD

Návrh novely lesního zákona byl odložen z politických důvodů.

— Se změnou vlády se očekávala i změna pohledu na potřebnost či úpravu tohoto zákona, což se také stalo. Přesto otázka, zda jsou změny potřebné, zůstává. Na základě mých zkušeností to nutné je. Jak se nerespektují současné zákony, můžeme sledovat téměř v každém resortu hospodářství. Nejlépe nám to ukazují mnozí řidiči motorových vozidel.

— V době, kdy se připravovala novela lesního zákona, došlo (alespoň na Československu) k „odlivu“ osob, které používaly nezákonné praktiky při těžbě dřeva. Bylo to hlavně v důsledku zpřísnění pravidel ze strany státních orgánů a zřejmě i očekávaných změn v lesním zákoně.

— Po volbách do parlamentu nastal zvrát. To mohu doložit argumenty. Od října roku 2007 se vrátili ke své původní praxi obávaní podnikavci Československa, kteří mají na svědomí nezalesněné a nezajištěné holiny. Směle se pustili do dalších těžeb. Krom toho přibývají další, kteří si jsou zřejmě jisti, že jednájí v rámci nového pohledu na lesní zákon. Při pochůzce v terénu na podzim roku 2007 jsem objevil dvě holiny po mýtní úmyslné těžbě. V jednom případě došlo v době těžby ke změně OLH z LČR, s. p., na jinou společnost. V druhém případě tato společnost měla svého OLH již dříve.

— V obou případech prováděla těžbu stejná organizace. Paseky jsem zaměřil dálkoměrem. V jednom případě byla holina v nejužším místě široká 70 m a v průměru 110 m dlouhá. Plocha holiny je 1,45 ha. Nejedná se o domýcení porostu a porost je těžebně i dopravně výborně přístupný. Druhá paseka je široká

48 m a zákon připouští 38 m (střední výška porostu je 19 m). Tento vytěžený porost má dle LHO (osnov) věk 59 let k 1. 1. 2003. Dle ověření stáří porostu spočítáním letorostů jsem zjistil, že převážná část stromů je ve věku kolem 80 let. Tedy mýtní úmyslná těžba dle zákona přípustná.

VYVSTÁVAJÍ OTÁZKY

Je toto počinání důsledkem předvídání volnějšího výkladu zákona, nebo je to tím, že si je může dovolit vlivná společnost? Byla nutná těžba v porostu, který mohl ještě alespoň 10 let přirůstat na hmotě? V každém případě je to precedent pro ostatní vlastníky. V podstatě jde o to, že nejlepší způsob, jak předejít komplikacím, je OLH. K porušování LZ dochází nejčastěji u osob nebo společností v případě, kdy si tuto činnost vykonávají sami sobě. OLH z řad revírníků LČR jsou ale pro některé překážkou.

— Téměř všichni, kdo se podíleli na návrhu novely zákona o lesích, se shodli na tom, že funkci odborného lesního hospodáře je nutno přesně specifikovat. Hlavně upřesnit práva a povinnosti. V současné době jsou 4 „druhy“ OLH. Ze zákona (LČR), dle výběru majitele lesa u drobných vlastníků, OLH na majetcích nad 50 ha a OLH na vlastním majetku. Podle tohoto zařazení se každý jinak staví vůči státním orgánům i vůči zákonům a nařízením. O této problematice se podrobněji zmiňují na stránkách Lesnické práce (LP) např. JUDr. Jiří Staněk (11/06) nebo Ing. Josef Lenoš (6/07).

— Nedovedu si představit, jak by někteří podnikavci hospodařili v lesích podle návrhu pana JUDr. Staňka. V LP 11/2006 navrhuje, aby v lesích vlastníků lesa menší výměry platila pouze jakási pravidla zachování lesa bez udání lhůty na zalesnění, zajištění a s tolerancí cílových dřevin na daném stanovišti obvyklých. Například na Českosudsku je na 3 600 ha asi 70 % vlastníků lesa do 3 ha výměry.

— Rovněž srovnání tvrdosti našeho lesního zákona s vyspělými státy není možné. V těchto státech jsou sice zákony mírnější, ale nejsou zdaleka tak porušovány jako v naší republice. Naší vizitkou v EU bude stav lesů, a ne líbivé zákony.

— Podle mého názoru by v tomto případě lesník neměl mlčet, o potřebě novely stávajícího lesního zákona je třeba diskutovat.

Foto Irena Petrů

Pavel Bradáč

desáté setkání žen pracujících v lesnictví

Toto setkání se konalo na Slovensku ve dnech 25.–31. května 2008. Vedením podniku jsem byla společně s Ing. Zdenkou Hlavovou vyslána na 10. mezinárodní setkání žen pracujících v lesnictví.

Věděli jsme, že program je zaměřen na poznání lesního hospodářství na Slovensku, ale cílem je i vzájemná diskuse o postavení žen v lesnictví v různých zemích, dalším tématem pak byla i lesnická pedagogika.

1
2

1 Budova státních lesů

2 Lesní školka

SLOVENSKÁ LESNICKÁ KOMORA

Setkání proběhlo pod záštitou Slovenské lesnické komory (SLK), což je stavovská lesnická organizace určená

pro fyzické osoby, které mají vysokoškolské nebo úplné středoškolské vzdělání lesnického směru, vlastníky lesa, správce lesa nebo nájemce lesa a právnické osoby vykonávající vzdělávací, výzkumné projekční a ochranné činnosti v oblasti lesnictví. Vznikla zákonem a od roku 2005 je členství v komoře dobrovolné. U nás je její obdobou Česká lesnická společnost. V rámci komory pak pracuje velmi aktivní Klub žen. A právě ženy z tohoto klubu byly organizátorkami setkání.

— Pro účastnice setkání byl připraven bohatý a chvillemi i náročný program. Sešly se zde ženy různých lesnických profesí i ze Srbska, Bosny a Hercegoviny, Rumunska, Německa, České republiky a Slovenska.

— Zahájení proběhlo na loveckém zámku Antonstál v překrásném zákoutí Bílých Karpat nedaleko Trenčína.

LESNÍ PEDAGOGIKA

První den byl věnován lesní pedagogice v lesích ve správě města Trenčín. Prošli jsme areál dvou naučných stezek v lesích v bezprostřední blízkosti města. Prováděla nás paní Ing. Jarmila Vanyová, která má mimo jiné na starosti i práci s dětmi. Odpoledne jsme pak byly přijaty zástupcem primátora města Trenčín, panem Tomášem Vaněm, pro zajímavost – nejmladším mužem na Slovensku v takové funkci. Doprovázela nás i ředitelka Městského hospodářství a správy lesů, m. r. o. Trenčín, paní Ing. Erika Vravková.

— Do večera jsme ještě zvládly projít město i hrad a večer pak proběhlo oficiální zahájení akce a představení jednotlivých účastnic setkání.

DRUHÝ A TŘETÍ DEN

Druhý den pak byl v režii žen ze státních lesů, odštěpného závodu Trenčín. Dopoledne nás po lesích Bílých Karpat provedla vedoucí Lesní správy Nemšová, paní Ing. Lubica Harničárová; doprovázela nás i Slovenská televize, která z tohoto setkání připravovala vstup do pořadu o lesích a myslivosti „Halali“.

— Odpoledne jsme se pak přesunuly do Trenčianských Teplic. Program se zase vrátil k lesní pedagogice a my jsem absolvovaly naučnou stezku, zaměřenou jak na rozšiřování znalostí o lese, tak na rozdíly mezi lesy hospodářskými a lázeňskými. V podvečer jsme se ještě prošly lázněmi Trenčianské Teplice a večer nás pak na loveckém zámku navštívil ředitel Odštěpného závodu Trenčín, Ing. Ján Beňa. Připojily se k nám další členky klubu žen při SLK a při hudbě a dobrém víně skončil další den našeho setkání.

— Třetí den nás čekala dlouhá cesta, až k maďarsko-slovenské hranici, do bažantnice v Želiezovcích, což je jedna z několika bažantnic odštěpného závodu Levice. Prohlídka bažantnice i odchovny bažantních kuřat se zajímavým výkladem o historii i současnosti byla ukončena obědem v rekonstruované provozní budově, která zároveň slouží jako rekreační zařízení.

— Odpoledne jsme se přesunuly do Banské Štiavnice, kde byl zajištěn nocleh a cestou jsme ještě zavítaly do Muzea ve Svätom Antone, kde nás expozicí provedl ředitel muzea, pan Ing. Marian Číž. Muzeum spravuje mimo historických sbírek i lesnické a lovecké sbírky a je přímo řízené Ministerstvem zemědělství SR. Mimo jiné se nám dostalo velmi srdečného pozvání na tradiční Hubertovy slavnosti, které konají v srpnu.
<http://www.muzeumsv-anton.sk/>

ODBOBNÝ SEMINÁŘ

Čtvrtý den byl na programu seminář Uplatňování rodového hlediska v lesním hospodářství, pořádaný pod záštitou Národního lesnického centra ve Zvoleně. Národní lesnické centrum vzniklo 1. 1. 2006 sloučením Lesnického výzkumného ústavu Zvolen, Lesprojektu Zvolen a Ústavu pro výchovu a vzdělávání pracovníků lesního a vodního hospodářství SR Zvolen.

— Rodovým výzkumem se zabývá paní Ing. Viera Petrášová CSc. a na semináři vystoupily s příspěvkem k této problematice i účastnice setkání ze Srbska a Rumunska.

— Na Slovensku je tento projekt zaměřen na vypracování strategie gender mainstreamingu pro zaměstnavatele zemědělských a lesnických podniků v horských vesnických oblastech Slovenska.

— Odpolední program jsme zahájily v Banské Bystrici návštěvou sídla Lesů Slovenské republiky, s. p., a setkali jsme se z ekonomickým ředitelem, panem Ing. Lubošem Neměthem. Při živé diskusi směřovaly hlavní otázky k zaměstnávání žen u Slovenských lesů a zejména k ženám v řídicích funkcích. Pan ředitel konstatoval, že v současné době nepracuje na žádné z vyšších manažerských pozic žena.

— Další částí programu byla návštěva rekonstruovaného Vodního žlabu v dolině Rakytovo, který spravují Městské lesy, s. r. o., Banská Bystrica. Jde o zařízení pro splavování metrového palivového dříví z okolních lesů, které jsou pro klasické způsoby dopravy nepřístupné. Z okolních porostů se dříví ke žlabu dopravovalo ručně nebo koňmi. Dnes však slouží pouze jako technická památka a turistická zajímavost.

— Po podvečerní procházce Banskou Bystricí jsme odjely do posledního místa našeho pobytu – hotelu Poľana v pohoří Poľana.

PÁTÝ DEN PATŘIL POĽANĚ A OKOLÍ

CHKO Poľana je oblastí s nejvyšším sopečným pohořím na Slovensku. Je to zároveň chráněná ptáčí oblast a od roku 1990 biosférická rezervace UNESCO. A tak jsme ráno v doprovodu odborníka prošli částí rezervace a vystoupily na vrchol Poľany. Cestou jsme mohly obdivovat horské louky plné vstavačů a zároveň vyslechnout několik historek o medvědech. Zajímaly jsme se o ochranu přírody na Slovensku i o historii tohoto území.

— Zde, v oblasti s cennými původními porosty smrku, se proti kůrovci nezasahuje a je ponechán vývoji bez intervencí. Ochránci přírody jsou přesvědčeni, že v podmínkách vyšších poloh nedojde k přemnožení, se kterým by si příroda neporadila.

— Odpoledne jsme se projely vláčkem z Čierneho Balogu do Lesnického muzea Vydrovo, což jsou místa, která snad ani není třeba představovat.

— A večer se pak už nesl v duchu loučení, posezení u ohně s fujarou připomnělo, že ráno se rozjíždíme do svých domovů.

— Nová přátelství a náměty k zamyšlení nás provázely na cestě domů stejně jako slib, že se určitě na Slovensko vrátíme, třeba jen jako turistiky.

Ing. Zuzana Neznajová

U primátora města Trenčín

lesnická exkurze do Maďarska

Ve dnech 11.–15. června 2008 zorganizovala Jesenická lesnická společnost při Lesní správě Jeseník lesnickou exkurzi za poznáním maďarských lesů a přírody.

Výstup na Kékes

Exkurze se zúčastnilo celkem 37 osob, z toho z řad pracovníků Lesů České republiky, s. p., 18 (LS Jeseník, LS Hanušovice, LS Ruda nad Moravou, LS Lanškroun). — V průběhu exkurze jsme navštívili hlavní město Budapešť, kde jsme si prohlédli Milénium, Zemědělské muzeum (expozice zemědělství, lesnictví, myslivosti a rybářství), budovu Parlamentu Maďarska na nábreží Dunaje a město Eger, kde se někteří vydali na prohlídku města a ostatní na koupání v termálních lázních Termálfürdő (voda 26–37° C). Pokořili jsme nejvyšší vrchol Maďarska horu Kékes – Modrák v pohoří Mátra, která má nadmořskou výšku 1 014 m a nachází se zde TV věž s vyhlídkou a původní rozhledna. V městě Paráď jsme si prohlédli Muzeum koňských kočárů. V údolí krásných žen, které jsme nemohli při cestách okolo Egeru minout, lze najít okolo 200 vinných sklípků (místní odrůda Egri Leányka). Na závěr exkurze jsme

zhlédli jeskynní komplex Aggteleki ve stejnojmenném národním parku.

— S maďarskými lesníky jsme se setkali v obci Felsőtárkány, zde jsme strávili 3 dny. Na nádraží nás čekal Dr. László Jung z Lesního a dřevozpracujícího podniku v Egeru z Maďarských lesů, a. s. Po lesní železnici jsme se přesunuli do Národního parku Büük, kde nás kolegové informovali o maďarských státních lesích a Lesním a dřevozpracujícím podniku v Egeru.

MAĎARSKÉ LESY, A. S. (ML) – MAGYAR ERDŐK, RT (RÉSZVÉNYTÁRSASÁG)

- sídlo v Budapešti na Ministerstvu zemědělství, sekce lesnictví – vedení po odborné stránce,
- zřizovatelem je Ministerstvo hospodářství – zajišťuje hospodářskou správu ML,
- akciová společnost se 100% účastí státu,
- z hlediska ochrany přírody do fungování ML zasahuje i Ministerstvo životního prostředí,
- o zásadních otázkách rozhoduje sedmičlenná správní rada, na hospodaření dohlíží šestičlenná dozorcí rada,
- v Maďarsku je 2 mil. ha lesů, z toho spravují ML 1,3 mil. ha, lesnatost v Maďarsku činí 20 %,
- církev v Maďarsku nepožaduje vrácení lesů,
- organizační členění ML: Podnikové ředitelství (generální ředitel, 2 náměstci – výrobní a ekonomický) – lesní správy – lesní úseky.

LESNÍ A DŘEVOZPRACUJÍCÍ PODNIK EGER – EGERERDŐ ERDÉSZETI ZRT.

- sídlo Eger, Kossuth L. u. 18., generální ředitel – Pallagi László,
- horský lesní podnik, nejvýše položený podnik v Maďarsku (nejvyšší hora Kékes),
- zastoupení dřevin: BK 25 %, DB 25 %, DB cer 20, ostatní listnáče – JV, HB, JS,
- podnik se nachází ve 3 župách,
- obhospodařuje 72 000 ha lesa, 7 lesních správ, lesní úseky o výměře 700–800 ha,
- ve správě je i lesní školka (roční produkce 10 mil. sazenic, většina produkce na prodej),
- 55 % území se nachází v chráněné oblasti – preferují přirozenou obnovu, ta činí až 90 % obnovy lesa podniku,
- státní správa každoročně vyhodnocuje úspěšnost přirozené obnovy a na základě toho se stanovuje roční výše těžby, v současné době je výše těžby pouze 40 % etátu – to činí 150–170 000 m³/rok,
- vysoký podíl vlákniny a paliva, malý poměr kulatinných sortimentů,
- práce jsou prováděny službově – živnostníky, časteč-

ně na základě výběrových řízení a částečně živnostníci, kteří byli dříve zaměstnáni na podniku (vychovali si je),
 □ k podniku náleží závod na výrobu parket – zaměstnává 182 lidí, převážná část výroby jde na export, surovinu nakupuje,
 □ denně zadávají data o výrobě do systému – do počítače,
 □ pro těžby na základě požadavků zákona o ochraně přírody platí 2 podmínky: období vegetačního klidu a ochrana přirozené obnovy,
 □ myslivost – zvěř: jelení, mufloní, srnčí, černá, ročně se střílí okolo 3 400 ks zvěře, na 1 200 ha je mufloní obora, odstřel trofeje zvěře je prováděn poplatkově, tržby za myslivost činí 5 % tržeb podniku,
 □ spravuje lesy blízko aglomerací – turisticky hojně navštěvované – budují tábořiště, ohniště a přístřešky,
 □ podnik spravuje 4 úzkokolejky – využití pro turisty – momentálně ztrátové, bude vypsán konkurz.

LESNÍ ZÁKONODÁŘSTVÍ V MAĎARSKU

— Velikost holé seče:

- a) hospodářský les max. 5 ha,
- b) les na území ochrany přírody max. 3 ha.

— Zalesnění holin:

1 vegetační období může být obnovní klid, pak zalesnit.

— Zajištění kultury:

do 8 let od vzniku holiny.

LESNICKÉ ŠKOLSTVÍ

— 3 střední školy, 1 vysoká škola.

Po celou dobu pobytu v Maďarsku nás provázel a překládal Ing. Peter Hallo z Piešťan, původně vystudovaný lesník, dnes z důvodů restrukturalizace lesnictví na Slovensku pracující mimo obor.

Ing. Jiří Pňáček, Ph.D.

1 2
3 4

1 Rozhledna Kékes

2 Jeskyně Aggteleki

3 Zemědělské muzeum

4 Parlament

výborně zorganizovaný Den lesní techniky

Osmnáctého června 2008 proběhl jubilejní 10. ročník výstavy lesní techniky organizovaný LZ Kladská.

1 2 3 JAK TO BYLO LETOS

- 4 5 Na louce nedaleko Lázní Kynžvart bylo od rána rušno, probíhaly poslední přípravné práce, aby vše bylo včas nachystáno. Povedlo se a před půl devátou provedl pan Ing. Jan Neuman, pověřený řízením KŘ Karlovy Vary, spolu s panem ředitelem LZ Kladská Ing. Josefem Hruškou slavnostní zahájení. K dobré atmosféře tradičně přispěli i Trubači z Kladské.
- 1 **CORNI DI EGRA**
- 2 **Štěpkovač**
- 3 **Letecký snímek**
- 4 **Harvestor**
- 5 **Výstava**
- 5 **Ing. Jan Neuman**
- Sešlo se tu 57 vystavovatelů z celé ČR. Jejich stanoviště byla přehledně označena a expozice dobře připravené. Většina exponátů byla předváděna v činnosti, což právě dělá tuto akci tak zajímavou. A tak navzdory ne zcela ideálnímu počasí byla účast hojná a bylo stále „na co koukat“.
- Byl připraven i doprovodný program, například vystoupení bavorsko-české skupiny loveckých trubačů CORNI DI EGRA.
- Ti, co se přijeli podívat, nelitovali a ostatní snad doraží alespoň příště.

PO STOPÁCH HISTORIE TÉTO AKCE

Zjistili jsme, že nejvíce nám může povědět hlavní organizátor pan Miroslav Vepřek, mechanizátor LZ Kladská.

— „Historie této akce vede až na počátek devadesátých let. V té době závody nakupovaly ve spolupráci s investičním oddělením GR stroje dle své specifické potřeby. Podle plánu strojních investic jsme pozvali několik dodavatelů požadovaných strojů a nechali jsme si je předvést v praxi.

— Postupně projevil i jiné firmy zájem o předvádění svých strojů, počet vystavovatelů narůstal a akce se otevřela i pro veřejnost.“

VYSTAVOVATELÉ

„Počet vystavovatelů nám utěšeně stoupá, například v roce 2004 jich bylo 32, v roce 2006 45 a letos 57. A počty těch tradičních vystavovatelů se počítají na desítky,“ řekl nám pan Vepřek. Jak byli vystavovatelé spokojeni, jsme se zeptali sami a slyšeli jsme hodně chvály.

ZA TAKOVOUTO AKCÍ STOJÍ HODNĚ PŘÍPRAV

K oslovení vystavovatelů došlo již v lednu. Poté následovalo určení místa. Najít vhodné místo, kde je dobrá dopravní dostupnost, dostatek místa na parkování a na vlastní výstavu, není tak jednoduché. V dosahu musí být i prostor na praktické ukázky.

— Pak se začala připravovat a realizovat propagace v tisku, regionálních rádiích atd.

— Bylo třeba promyslet plán stanovišť s ohledem na specifické požadavky každého vystavovatele, zajistit pro ně ubytování – 132 lůžek. Dále bylo nutné připravit hygienické, požární a zdravotní zabezpečení, doprovodný program a občerstvení.

— Vlastní areál se připravoval již od pondělí. Probíhalo vyznačování rozmístění vystavovatelů na ploše, označení pracovišť, stavba výstavních stanů a stanů pro občerstvení atd. Po skončení akce zbyla pro organizátory ještě spousta práce. Bylo třeba provedení úklidu a uvedení celého prostoru do původního stavu.

— Všechno tohle bylo zvládnuto výborně a patří za to díky hlavně panu Vepřekovi, který zmínil, že by vše nedokázal bez podpory ostatních zaměstnanců závodu v čele s ředitelem Ing. J. Hruškou.

— Ještě jednou děkujeme za pozvání a těšíme se na setkání příští rok.

Ladislava Řehounková

co zažili na zájezdu lesníci LS Buchlovice

Ve dnech 26.–28. 5. 2008 uskutečnila Lesní správa Buchlovice zájezd s lesnickou tematikou na Slovensko. Průvodcem nám byl odborník na místopis, lesnictví i lesníky Slovenska pan Jiří Junek.

ZA LESNICKOU HISTORIÍ

V pondělí dopoledne jsme dorazili ke správě Městských lesů s. r. o. Banská Bystrica v Dolnom Harmanci. Odtud jsme si vyšlápli do doliny Rakytov v okolí NPR Harmanecká tisina a zhlédli zde lesnickou technickou památku – funkční dřevěný vodní smyk – rizňu na spouštění dříví, který je jediný nejen na Slovensku, ale v celé Evropě. Doprovázeli nás ředitel Městských lesů s. r. o. Banská Bystrica Ing. Blažej Možucha s vedoucím lesného obvodu (LO) Zalámaná Jánom Dobrotom. Přímou u vodního smyku nám povyprávěli o jeho obnově a o terénně náročném lesnickém hospodaření v městských lesích, jejichž výměra je 7 363 ha.

— Po ostrém slovenském guláši jsme vyrazili do terénu. Nejdříve nás ředitel OZ Slovenská Lupča, Lesov SR, š. p., Banská Bystrica Ing. Vladimír Masica u památníku významného slovenského lesníka Jozefa D. Matejovie (nar. 1774), vybudovaného v roce 1913 na kraji doliny Jelenec, informoval o tomto velkánovi slovenského lesnictví, který se zasloužil o zavedení umělé obnovy zalesněním a který založil porosty prakticky na celém území dnešního OZ Slovenská Lupča. Po podání dalších informací o úkolech OZ Slovenská Lupča a o velkém lesním požáru, který vznikl 15. 4. 2007 v lokalitě Kolo-maznička (zničil lesní porosty na celkové ploše 120 ha), jsme se prošli po části nového lesnického naučného chodníka J. D. Matejovie k vodní nádrži Jelenec, která slouží k zadržení přívalových vod. Jako zásobárna vody

je současně lovnou nádrží pstruhovitých ryb. Nad nádrží Jelenec jsme obdivovali vodní elektrárnu, jejíž turbíny pohání vody Starohorského potoka a která je fungující technickou památkou ve správě Lesov SR, š. p., OZ Slovenská Lupča. Jelenickou dolinou jsme přešli do Hornojelenkové doliny, kde jsou k vidění na potoce Jelenec nejstarší systematické úpravy bystřiny s výdřevou na Slovensku, realizované v letech 1926–1927 podle projektů Prof. Ing. Dr. Leo Skatuly (1889–1974). Výdřeva dna potoka je po 81 letech zachovalá a plně funkční. V dolince Chytrô jsme viděli zůstatky skalního záseku pro usazení vodního rumpálu, který ve středověku sloužil k vytahování koňmi tažených vozů, vezoucích zboží z Pohroní do Liptova.

— Při zpátečním návratu k autobusu na nás čekalo milé náhodné setkání s téměř 85letým místním lesníkem Juliusom Strmeňom, který jako půlroční dítě v zavalené kolébce jediný přežil pád jedné z největších lavin na Slovensku. Tato lavina sjela v únoru 1924 z masivu Krížna a vyžádala si 18 obětí. Na jejich památku lesní správa na místě tragédie postavila památný dřevěný kříž s jejich jmény. Po rozloučení jsme vyjeli směrem k Breznu a Telgártu na Horský hotel Pusté Pole ve správě Lesov SR, š. p., kde jsme byli ubytováni.

NÁVŠTĚVA ŠKOLKAŘSKÉHO STŘEDISKA

Druhý den jsme navštívili školkařské středisko Drakšiar, které patří pod Odštepňý závod Semenoles Liptovský

1 2

1 Ředitel Městských lesů, s. r. o., Banská Bystrica
Ing. Blažej Možucha

2 Ředitel OZ Slovenská Lupča
Ing. Vladimír Masica

Hrádok, Lesov SR, š. p., a nachází se v oblasti OZ Benuš. Ujal se nás vedoucí školkařského střediska Igor Leitner, který nám ukázal a vysoce odborně popsal pěstování obalovaných sazenic buku ve foliovnicích s řízenou závlahou a postřiky proti plísním a houbám, sije buku a smrku na záhonech s využitím čerstvých smrkových pilin (hrubých – od katru), pěstování semenáčků smrku pomocí voštin, do kterých jsou semena plněna automatickou plničkou. V další z deseti lesních školek tohoto školkařského střediska jsme měli možnost zhlédnout školkování semenáčků modřínu s malým balem. Největším poučením pro nás bylo zjištění, že naši slovenští kolegové mají v pěstování sadebního materiálu jasnou koncepci a hlavně mají každoročně dostatek kvalitních vlastních sazenic známého původu pro zalesnění holin po úmyslných a v poslední době hlavně po kalamitních těžbách. Dokonce své kvalitní sazenice prodávají ostatním vlastníkům lesů.

Další pohled do historie lesnictví, konkrétně dopravy dříví z lesů v oblasti Čierného Hronu, na nás čekal v obci Čierny Balog, kde jsme navštívili muzeum ve staničce Čiernohronskej železnice. Poutavě nám její obnovu popsal vedoucí Ing. Aleš Bílek (rodák z Plzně a absolvent Vysoké školy dopravní v Žilině). Velmi nás potěšila informace, že spoluiniciátorem její obnovy byl i náš průvodce Jiří Junek a že naše firma Lesy České republiky, s. p., již dříve poskytla na opravu lokomotivy, kterou jsme měli možnost si prohlédnout, částku 200 tis. Kč.

— Usadili jsme se do otevřeného vagonu a odjízďeli vláčkem z Čierného Balogu do Vydrovské doliny na prohlídku Lesnického skanzenu. Zde na nás již čekal lesní správce LS Dobroč Ing. Petr Lukš (rodák z Brna a absolvent lesnické fakulty Vysoké školy zemědělské Brno). V průběhu pochůzky nás informoval o způsobech lesnického hospodaření u Lesov SR, š. p., Banská Bystrica, OZ Čierny Balog a o venkovních exponátech, kterých je zde v současné době umístěno 64. Jedná se o unikátní dílo našich slovenských kolegů, které je názornou ukázkou historie lesnictví, jeho mnohostranného zaměření a současně slouží jako vynikající přírodní učebna pro děti základních škol.

STŘEDISKO CHOVU KONÍ

Ve středu 28. 5. ráno jsme odjeli do Střediska chovu koní v Dobšíně, které spadá pod Odštěpný závod Revúca, Lesů SR, š. p. Zde jsme se setkali s pracovníkem střediska Imrichem Paločným, který nás informoval o chovu chladnokrevných koní pro lesní hospodářství – norika muránskeho typu. Pracovníci střediska nám předvedli plemenné hřebce a pak mezi nás vypustili asi 50 kobyl

a 40 hříbat. Na vlastní oči a dotyk jsme se mohli přesvědčit o lehké ovladatelnosti a klidnosti těchto nádherných koní. A také o nadšení lidí, kteří o tyto koně pečují. Opět jsme museli konstatovat, že naši slovenští kolegové nenechali všechno k řešení tržní ekonomice a v chovu jednoho z nejdůležitějších pomocníků lesníků při přibližování dříví promyšleně a cílevědomě pokračují pod záštitou Lesov Slovenskej republiky, š. p.

— Cestou zpět jsme s lítostí sledovali vichřicemi poničené lesní porosty a užasli jsme nad tím, v jakých těžkých terénních podmínkách byly již tyto polomy našimi slovenskými kolegy na některých místech zpracovávány.

CO JSME SI Z NÁVŠTĚVY ODNESLI

Návštěva našich slovenských kolegů v nás zanechala silné zážitky a vědomí toho, že jsou to lidé na svých místech, pro které je práce v lese a pro les posláním. V mnoha věcech bychom se mohli a také měli od našich slovenských kolegů poučit. Výběrová řízení podle zákona o zadávání veřejných zakázek provádí pouze na stavební práce nebo nákupy velkého množství materiálu, popř. strojních investic (jasné a neměnné parametry). Na práce pěstební činnosti a těžební činnosti, kde stále dochází ke změnám parametrů (např. větrnými kalamitami), jsou prováděna výběrová řízení v tzv. blocích buď podle jednotlivých činností (např. přibližování koňmi, přibližování lanovkami apod.), nebo na určitá menší množství technických jednotek, čímž jsou podporováni především místní lidé a firmy se znalostí místních podmínek a se vztahem k místu práce. Navíc jsou to odborníci na určitý druh práce. Veškeré vytěžené dříví si státní podnik Lesy Slovenskej republiky Banská Bystrica prodává sám na OM nebo ES buď přímo, nebo formou aukcí. Těžební firmy nebo soukromníci provádí pouze práce těžební činnosti. Promyšlenou koncepcí pěstování sadebního materiálu ve vlastních lesních školkách a chov koní pro lesní hospodářství je možné jen obdivovat. Také v propagaci jednotlivých odštěpných závodů (OZ) a lesních správ (LS) jsou naši slovenští kolegové o několik kroků před námi.

— Všem slovenským kolegům, se kterými jsme se při naší exkurzi měli možnost setkat, jménem pracovníků LS Buchlovce, Lesů České republiky, s. p., mnohokrát děkuji a doufám, že jim budeme moci jejich pohostinnost a péči vrátit v našich Buchlovských horách. Současně děkuji našemu bývalému kolegovi panu Jiřímu Junkovi, který nám pomohl tuto lesnickou exkurzi zorganizovat a byl nám víc než odborným průvodcem.

Ing. Zdeněk Zálešák
foto autor článku

1 2

1 Voda řítící se vodním žlabem v dolině Rakytovo

2 Památník J. D. Matejovie v Jelenovské dolině

soutěž loveckých trubačů

Ve Svatém Floriánu v Rakousku se 21. června 2008 konal již pátý ročník národní a mezinárodní soutěže loveckých trubačů.

Soutěžící byli zařazeni do kategorií dle ladění svých nástrojů. Byla to kategorie smíšených souborů lesnic a borlic v ladění „B“, dále pak kategorie s „ES“ laděnými nástroji a kategorie s „B“ laděnými nástroji. Celkem soutěžilo 81 souborů s 900 účinkujícími. Převahu měly rakouské soubory; zatímco Maďarsko a Slovinsko poslaly do soutěže po jednom souboru (Baranya Vadaszkurt a Stajerski Rogisti), Česko reprezentovaly tři soubory: „Trubači Přerov“, „Trubači Brno“ a „Trubači LČR“.

— České soubory naladily soutěžní atmosféru již 20. června ve Slavkově u Krumlova, kde byli všichni ubytováni v Hotelu Horfa a kde probíhaly poslední dolaďovací zkoušky. Vlastní soutěž probíhala v pěkném prostředí kláštera ve Sv. Floriánu následující den.

— Svatý Florián se nachází na území spolkové země Horní Rakousy. Dominantou městečka je klášter a raně gotický kostel. Klášter vznikl kolem roku 800 nad hrobem sv. Floriána, světce, který byl ve 4. století mučen Římany a obracen na jejich víru. To se však nepodařilo, sv. Florián byl ve své víře pevný, nepodlehli mučení a bití tyčemi. Nakonec byl utopen v řece Ensu. Vedle kláštera byl pak následně augustiány postaven raně gotický kostel o délce 75 m, výšce 25 m, pod kopulí dokonce s výškou 36 m. Kostel má mimo jiné velmi slavné varhany, které proslavil Anton Bruckner, významný hudební skladatel (1824–1896), autor symfonií a duchovních skladeb.

A JAKÉ BYLY VÝSLEDKY ČESKÝCH SOUBORŮ?

V kategorii smíšených souborů v ladění „B“ se „Trubači Brno“ umístili na velmi pěkném pátém místě.

— V kategorii s „ES“ laděnými nástroji obsadili „Trubači Přerov“ druhé místo.

— Kategorie s „B“ laděnými nástroji byla doménou českých souborů. Prvé místo obsadili „Trubači Přerov“, druhé místo „Trubači Brno“ a třetí místo „Trubači LČR“. Všichni soutěžící byli přímo na místě zhodnoceni a pochváleni za velmi dobrý výkon českým porotcem JUDr. Petrem Vackem a zaslouženým potleskem všech přihlížejících.

— Celodenní klání bylo ukončeno večerním slavnostním vyhodnocením s předáním diplomů v Mramorovém sále kláštera Svatého Floriána s vystoupením hostů (starosty města, zemského myslivce a zemského hejtmána), vystoupením vítězů jednotlivých kategorií a společným vystoupením všech zúčastněných.

— Soubor LČR, jenž musel být z důvodu podmínek mezinárodních soutěží minimálně šestičlenný, byl tvořen „Souborem loveckých trubačů LČR, Lesní správy Jeseník“ ve složení Renáta Jeřábková, Vladimír Kohoutek a Radek Procházka a „Souborem loveckých trubačů LČR, Lesní správy Javorník“ ve složení Jindřich Výmola, Jan Haška a Zbyněk Ketner. Všem patří za dobrou reprezentaci nejen LČR, s. p., ale celé České republiky poděkování.

Ing. Jaromír Latner, CSc.

cyklistický přejezd Orlických hor

V sobotu 14. června 2008 se konal čtvrtý ročník „Cyklistického přejezdu Orlických hor“.

Toto společensko-sportovní setkání lesníků a jejich přátel organizovala LS Rychnov nad Kněžnou, které se jako vždy akce vydařila nejenom po organizační stránce.

— Dokonce i počasí, které bylo všude jinde deštivé, se po celou dobu závodu umoudřilo a nechalo nás projet celou trasu bez jediné kapky. Start byl na Panském poli, kde na všechny závodníky čekalo pořádné stoupání na Anenský vrch (991 m n. m.), ležící na hlavním hřebeni Orlických hor. Kupodivu zde nikdo neodpadl, a tak všichni mohli pokračovat přes Pěticestí, Velkou Deštnou, Šerlich až do cíle na Šerlišský mlýn. Aby si mohli zajezdit i ti, kteří se věnují cyklistice pouze rekreačně, byla pro ně vytvořena speciální závodnická kategorie „Projedu se“. Proto také zkušené pořadatele nezaskočily ani několikahodinové rozdíly v čase mezi jednotlivými soutěžícími. Hlavně, že se nikdo neztratil a nálada byla výborná až do ranních hodin.

— Celkovým vítězem byl Zdeněk Melša z MěÚ Dvůr Králové, následovaný Václavem Kalincem z LS Bučovice a Adamem Vitešním z ÚHÚLu Olomouc.

Mgr. Renata Macková

Kategorie: ZVÍTĚZÍM

Muži 1

1	Melša Zdeněk	MěÚ OŽP Dvůr Králové n. L.
2	Vitešník Adam	ÚHÚL Olomouc
3	Beran Jan	fa. Beran

Muži 2

1	Kalínek Václav	LČR LS Bučovice
2	Morávek Pavel	Pila a LES Říčky
3	Morávek Petr	Pila a LES Říčky

Muži 3

1	Soldán Milan	soukr.
2	Zatloukal Jiří	Lesy Janeček
3	Binar Luboš	DSO Lesy Policka

Muži 4

1	Beran Jiří st.	fa. Beran
2	Novotný Radko	Správa KRNP
3	Lapáček Karel	fa. Lapáček

Muži 5

1	Matoušek Milan	LČR LS Bruntál
2	Smolka František	fa. Smolka
3	Hanuš Lubomír	LČR LS Rychnov n. K.

Kategorie: PROJEDU SE

Muži

1	Hůlka Miroslav	Pila a LES Říčky
2	Linhart Jaroslav	LČR LS Rychnov n. K.
3	Voxa Karel	LČR ředitelství

Chlapci

1	Witich Jakub	LČR LS Rychnov n. K.
2	Kubík Lukáš	fa. Smolka
3	Jirka Jarda	LČR LS Rychnov n. K.

Ženy 1

1	Kajzarová Eva	LČR KŘ Liberec
2	Scholzová Hana	LČR LS Rychnov n. K.
3	Melšová Jana	LESS Bohdaneč

Ženy 2

1	Křoustková Vendula	LČR LS Rychnov n. K.
2	Zavadilová Martina	Sport Profi Deštné v O. h.
3	Steinerová Lenka	Pauerova rodina

Ženy 3

1	Martinová Eva	Správa KRNP

Ženy 4

1	Beranová Mirka	fa. Beran
2	Šlechtová Marie	LAS Opočno
3	Melšová Helena	LESS Bohdaneč

Ženy 5

1	Lapáčková Marie	fa. Lapáček
2	Hanušová Jaroslava	LČR LS Rychnov n. K.

Ženy

1	Syrovátková Ivana	
2	Wittichová Dušana	LČR LS Rychnov n. K.
3	Trejtárová Jana	LČR LS Rychnov n. K.

rezervace na rozvodí tří moří – Králický Sněžník

Více než čtyřicet procent lesů, které obhospodařuje státní podnik Lesy České republiky, leží v územích, jež jsou nějakým způsobem chráněna, ať už v rámci evropské soustavy Natura 2000, nebo podle zákona o ochraně přírody. Lesníci, vedeni tradiční stavovskou ctí a snahou o zachování přírodního bohatství pro příští generace, věnují péči o tato území mimořádnou pozornost. Pojďme se do jedné takové přírodní rezervace společně podívat...

Na hranicích Moravy a polského Kladska, sevřen Orlickými horami, Hrubým Jeseníkem a Rychlebskými horami, leží masiv třetí nejvyšší hory v České republice, 1423 m vysokého Králického Sněžníku. Těsně pod jeho vrcholem pramení řeka Morava, která se odtud nádherným údolím vydává na svou pouť napříč zemí, které dala jméno. Králické horstvo je jedním z pouhých čtyř míst v Evropě, odkud tečou vody do tří různých moří. Rozvodí tvoří 1143 m vysoký vrch Klepý, polsky výstižně nazvaný Trojmorski Wierch. Vody z něj stékají do Baltského, Severního a Černého moře. Část králickosněžnického masivu byla vyhlášena národní přírodní rezervací, ještě větší oblast o rozloze přes 300 km² je vyhlášena ptačí oblastí evropské soustavy Natura 2000.

NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ REZERVACE KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK

Místo: Horský masiv Králického Sněžníku asi 10 km SV od města Králíky

1 2

Katastrální území: Horní Morava, Velká Morava (okres Ústí nad Orlicí), Hynčice pod Sušinou, Chrastice, Sklené u Malé Moravy, Stříbrnice (okres Šumperk)

Výměra: 3 143,12 ha, z toho 1 718,45 ha vlastní NPR a 1 424,67 ha ochranné pásmo (upřesněné výměry z platného plánu péče)

1 Horní hranice lesa je bez kleče

2 Proslulá soška slona před základy Lichtenštejnovy chaty

Nadmořská výška: 700–1 423 m nad mořem

Datum vyhlášení: 14. prosince 1990

Předmět ochrany: Komplex přirozených a přirodě blízkých ekosystémů, populací vzácných organismů a geologicko-morfologických fenoménů, zejména horské smrčiny, rašelinné smrčiny a podmáčené smrčiny, vrchovištní rašeliniště na Mokřím hřbetu a arkoalpinské trávníky ve vrcholové části Králického Sněžníku

Správce rezervace: Správa Chráněné krajinné oblasti Jeseníky

Organizační jednotka LČR: Lesní správa Hanušovice, Krajské ředitelství Šumperk

RULY, SVORY, VÁPENEC

Králický masiv je tvořen převážně přeměněnými horninami, hlavně rulami a svory, s vložkami krystalického vápence a mramoru. Horstvo bylo ve čtvrtohorách modelováno ledovcem, který se podílel i na zformování úchvatného amfiteátru pod pramenem Moravy se skalními hradbami, suťovými poli, kamennými moři a mrazovými sruby.

— Ve vápencových vrstvách v nadmořské výšce mezi 730 a 950 metry se vyvinuly krasové jevy, podle ně-

kterých pramenů nejvýše položené v českých zemích. Krasové jeskyně, například Tvarožné díry, Mramorové jeskyně a Patzeltova jeskyně, slouží jako zimoviště řady druhu netopýrů, z nichž většina patří mezi zvláště chráněné druhy. Nejdéle známou jeskyní jsou Tvarožné díry, v níž si podle legendy schovávali nářadí zlatokopové. Jedna pověst dokonce praví, že se zde jednou do roka, vždy v pašijovém týdnu, ozývá cinkot přesýpaných peněz. Spatřit je však může jenom ten, kdo se narodil na Štědrý den. Tvarožné díry ani žádné jiné jeskyně nejsou přístupné veřejnosti.

MRAMOROVÝ LOM A MLÉČNÝ PRAMEN

Králický Sněžník byl odedávna zdrojem vápence pro průmyslové využití. Mramor se těžil v lomu v JZ části horského masivu, již mimo území národní přírodní rezervace, ale ještě v jejím ochranném pásmu. Lom před časem změnil majitele a je již 10 let uzavřen. Nedaleko lomu se pod názvem Mléčný pramen nachází další krasový jev. Je to mohutný pramen o vydatnosti přes 31 litrů za sekundu. Jeho voda je v době povodní mléčně zakalena, což mu dalo jméno. Spíše než o pramen však jde o vývěr ponorného toku. Jeho zdrojem je potok Ponikleč, jehož vody cestou k prameni protékají podzemní cestou dlouhou nejméně 1,5 km. Protože nad pramenem jsou

položeny další krasové jeskyně, je velmi pravděpodobné, že západní svah vrchu Podbělka (1 307 m) je na krasové chodby a chodbičky poměrně bohatý.

STRUČNÁ HISTORIE LESŮ

Lesy Králického Sněžníku díky své nepřístupnosti poměrně dlouho odolávaly dřevorubeckým sekerám. Až do roku 1870 se dřevo z hor dostávalo k odběratelům pouze plavením po Moravě, a to jenom zjara při velké vodě. Cesty se začaly budovat až ve druhé polovině 19. století. Zhruba v téže době se tady začalo hospodařit holosečně, těžilo se i formou velkoplošných holosečí. Výchova se naprosto zanedbávala. Plán péče například uvádí, že v období od roku 1883 do roku 1925 se na polesí Horní Morava a Vojtíškov vytěžilo v předmýtních těžbách pouze 0,48 plm dřeva na hektar porostní půdy!

— V pěstebně zanedbaných uměle založených porostech začal řádit vítr a následně i kůrovec. Při polomech v letech 1868–1870 vzniklo na polesí Velká Morava 81 ha holin a 41 ha ředin. Od roku 1860 se zalesňovalo převážně sadbou ze semene alpské proveniencce, teprve po roce 1920 se datují snahy po využití osiva provenienčně vhodnějšího. V roce 1960 byl vypracován *Generální projekt zlepšení hospodářského stavu v účelových lesích Hrubého Jeseníku a skupiny Králického Sněžníku*.

Vrchol Králického Sněžníku s návrším ze zbytků stržené kamenné rozhledny

- 1 2 Projekt byl zaměřen především na produkci všestranně kvalitního sadebního materiálu a na řádnou výchovu porostů včetně prostřihávek nárostů vyšších než 30 cm.

1 Zbytek smrčiny
původní provenience

2 Rozlámaná smrčina
nevhodná provenience

— Porost se mohl obnovovat pouze tehdy, když byla zajištěna provenienčně vhodná sadba, a to výhradně maloplošně pasečným způsobem. V lanovkových terénech se nepřipouštělo budování přibližovacích linií. — Přišla však normalizace a v roce 1970 byl projekt pozastaven, údajně proto, že je drahý. Následovalo ekonomicky méně náročné holosečné hospodaření, které les hodně poznamenalo, a když se k tomu prakticky zároveň přidalo působení imisí a od roku 1945 neustále početnější vysoká zvěř, dospělo se až k dnešnímu stavu, kdy na porostní mapě dominuje žlutá barva první věkové třídy. Ačkoliv od roku 1993 došlo k výraznému poklesu imisního zatížení, důsledky ekologického stresu přetrvávají dodnes. Oslabené stromy s atrofovaným kořenovým systémem snáze podléhají náhodným výkyvům, jak imisním, tak klimatickým. „Sice v ovzduší ubylo síry, ale zvýšilo se množství oxidů dusíku a ozonu,“ říká k tomu správce Lesní správy Hanušovice Ing. Milan Doležal. „Na porostech se navíc projevuje nedostatek hořčíku a vápníku, živin vyplavených z půdy kyselými dešti v poslední čtvrtině minulého století.“

SOUČASNÝ STAV REZERVACE

Kromě zmíněných faktorů je současný stav přírodní rezervace nejvíce ovlivňován rozvojem turistiky. Pardubický kraj si z Králického Sněžníku udělal vlajkovou loď *turistického průmyslu*. Lesníky trápí otázka, jestli tenhle donedávna Bohem zapomenutý kraj zvýšený nápor turistů unese. Hanušovický správce se obává, že ne. „Podpora komerční turistiky a rekreačního ruchu Králický Sněžník zničí,“ tvrdí přesvědčivě. „Už teď enormně narušují tlaky na budování sjezdovek, lyžařských běžeckých tratí, přístupových cest a parkovišť, pořádá se tady stále víc hromadných akcí. Přibývají cyklisti na horských kolech, začínají se objevovat čtyřkolky, krosy, rogala a další aktivity. Králíček není tak velký, aby to všechno unesl, nenávratně ztratí kouzlo tichého zapomenutého horstva, které vnímali pouze praví turisté a milovníci přírody.“ — Speciální sortou návštěvníků rezervace jsou borůvkáři. Svými hřebeny ničí porosty borůvek, rozduávají chráněnou květenu a lesní kultury, zůstává po nich spousta odpadků. „Poláci sem pořádají celé výpravy za účelem komerčního sběru,“ říká Milan Doležal. „My ani ochranáři s nimi nic nesvedeme a policie je nečinná. Přitom je sběr lesních plodů v přírodních rezervacích zakázán zákonem.“

— Jako další škodlivý vliv popisuje plán péče *intro-skeletovou erozi půdy (ISE)*. Tímto termínem je pojmenováno propadávání a proplachování půdy do hloubky pod kameny, které vede k obnažování kamenných sutí. Ohroženy jsou zejména plochy nad horní hranicí lesa (SLT 9K), sutě na souborech lesních typů 7Y, 8Y a 8Z i kamenité svahy v 6., 7. a 8. vegetačním lesním stupni.

DLOUHODOBÉ CÍLE PÉČE

Plán péče uvádí jako zásadní hospodářskou změnu přechod na management v ekosystémovém pojetí, tj. přechod od výlučné péče o lesní dřeviny a jejich porosty na péči o celé lesní ekosystémy včetně flóry, fauny a neživé přírody. V lesních ekosystémech je cílem přechod od plošného ke skupinovitému až individuálnímu způsobu hospodaření, dále přeměny, převody a rekonstrukce poškozených a chřadnoucích lesů a vytvoření optimální genetické, druhové, věkové i prostorové struktury lesních porostů. Ve vrchovištních rašeliništích, která se nacházejí zejména na Mokřem hřbetu, je nutné zabránit vysoušení a mineralizaci rašelinišť.

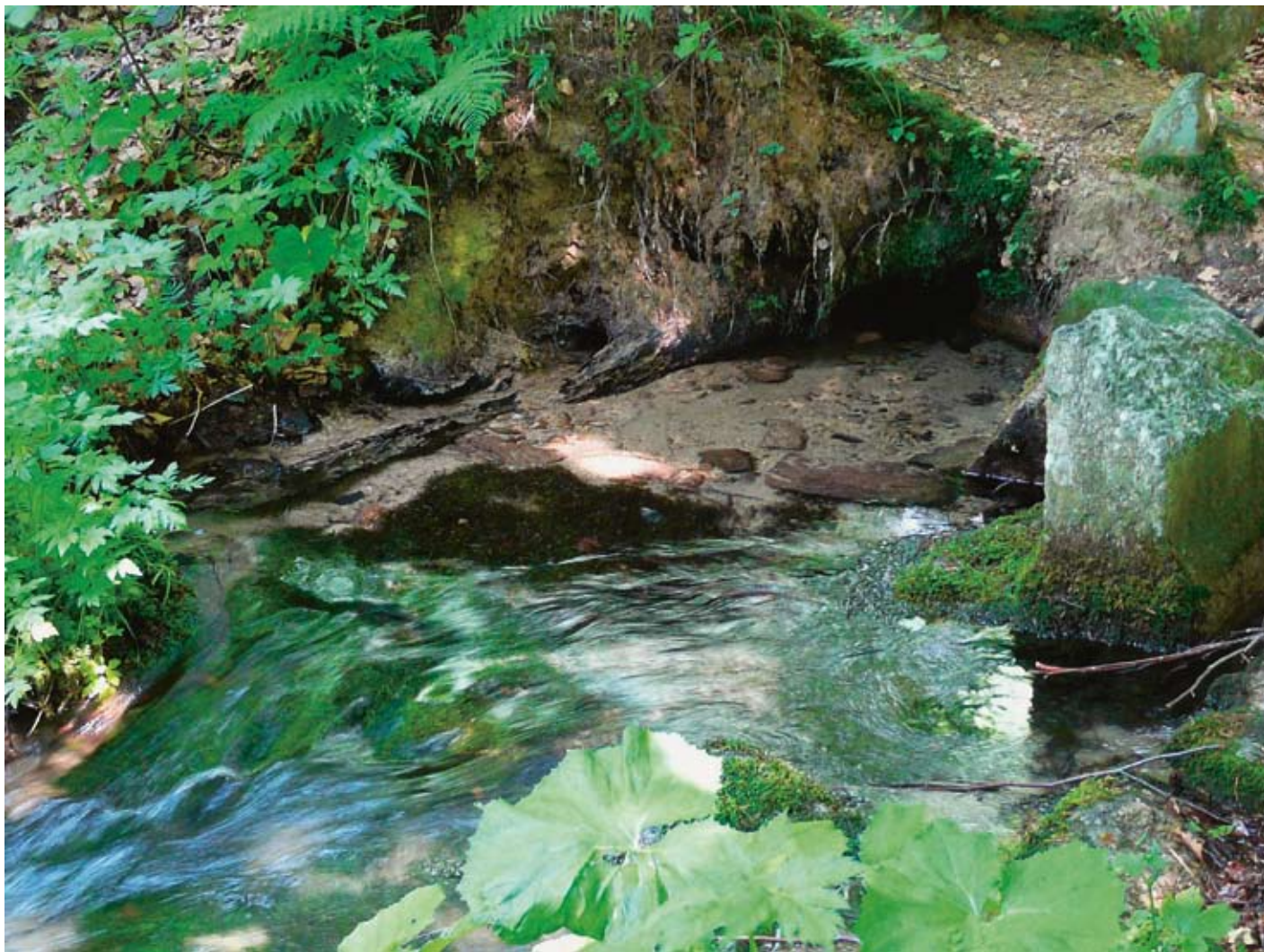
— Dlouhodobým cílem je rovněž udržení stavů spárkaté zvěře na únosné míře.

PLÁN ZÁSAHŮ A OPATŘENÍ

Navrhovaná opatření vyplývají z dlouhodobých cílů. Hospodařit se má výběrným a podrostním hospodářským způsobem, zejména v porostech 1. a 2. stupně přirozenosti (těchto stupňů je celkem pět). Při rekonstrukci porostů 3. až 5. stupně přirozenosti s nevhodnou druhovou a genetickou skladbou či porostů zdravotně poškozených lze využít i náseků. Hlavním způsobem reprodukce má být řízená přirozená obnova s podporou melioračních a zpevňujících dřevin. Při umělé obnově na extrémnějších stanovištích se má využívat obalované sadby, při výsadbě listnáčů v 6. a 7. VLS je možné přihnojovat sazenice jemně mletým dolomitickým vápencem, čedičem nebo amfibolitem v množství až 0,5 kg na jednu sazenici do jamky. Ochranu kultur i žádoucích nárostů lze provádět oplocováním. Plán péče zmiňuje 1 300 metrů dlouhou (!) oplocenku z roku 2001 v obtížné lokalitě Ve strmém, která „výrazně posílila procesy autoregulace a rozvoj přirozené obnovy v této lokalitě.“ U cenných dřevin je využívána i ochrana individuální. K přibližování dřeva je zejména v dopravně obtížných terénech a na choulostivých půdních typech používáno lanovek.

PONECHÁNÍ HMOTY V POROSTECH

V porostech 1. a 2. stupně přirozenosti se podle plánu péče nemají těžit souše a nemají se ani domycovat

zbytky starých mateřských porostů. Pět až třicet procent hmoty má být ponecháno přirozenému rozpadu, a to i z hmoty již vytěžené. Plán jde až do podrobností a stanovuje, že do těchto limitů jsou započítávány kmeny o průměru minimálně 20 cm na slabším konci. Aby nebyla překročena mez ekonomické únosnosti, je určeno, že v porostech 8. LVS má být ponecháno max. 60 m³/ha, v porostech 7. LVS max. 50 m³/ha a v nižších LVS max. 10–20 m³/ha dřevní hmoty.

— Tenhle předpis bývá asi nejčastějším předmětem sporů mezi správou CHKO a lesníky. „Oni jsou ochránáři někdy příliš fundamentalističtí a nejraději by v lese ponechali všechno dřevo,“ říká lesní správce Ing. Milan Doležal. „Ale nakonec se vždycky nějak dohodneme. Myslím, že takové ujasňování pohledu na věc je v konkrétních lokalitách jenom ku prospěchu věci. Nejhorší by bylo o ničem nepřemýšlet, nediskutovat a postupovat schematicky.“

PŘEDMĚT OCHRANY

Vraťme se nyní k tomu, co je v NPR Králický Sněžník předmětem ochrany. Plán péče těch předmětů uvádí plný tucet. V pořadí podle důležitosti to jsou:

1. horské smrčiny, rašelinné smrčiny a podmáčené smrčiny
2. vrchovištní rašeliniště na Mokréh hřbetu
3. arkoalpínské trávníky na vrcholu Králického Sněžníku
4. květnaté bučiny na vápencových výchozech
5. acidofilní bučiny a klenové bučiny
6. lesní prameniště
7. neupravované vodoteče a jejich nivy
8. primární společenstva nízkých keříčků

9. kamenné sutě ve vrcholové části Králického Sněžníku a Vlaštovcí skály

10. lavinová dráha s vysokostébelnou nivou

11. vápencové útvary, výchozy a jeskyně

12. zvláště chráněné druhy organismů

Ze zvláště chráněných druhů rostlin jsou konkrétně jmenovány zvonek vousatý (*Campanula barbata*) a řeřišnice Opizova (*Cardamine amara susp. opizii*). Z živočichů jsou to střevlík hrboletý (*Carabus variolosus*), tetřev hlušec (*Tetrao urogalus*) a další.

— Na Sněžníku kdysi býval i tetřev, ale během dvaceti let vymizel. Tetřevi prakticky také, takže jsou zpět do přírody vysazováni uměle. „Před lety se tady uměle vysadilo osmatřicet tetřevů původem ze Švédska,“ říká Milan Doležal. „Zatím ale nemáme prokázáno, jestli se reprodukují. Kuřata zatím nikdo neviděl. Podle zpráv polských lesníků jsou tetřevi viděni více na polské straně Sněžníku, je tam víc lesů a hlavně větší klid.“

**Z Mléčného pramene
vytéká 31 l vody za sekundu**

HORSKÉ SMRČINY

Původní horské smrčiny se zachovaly jenom ostrůvkovitě, souvislejší porosty, ovšem dnes už dost postižené kalamitou, se nacházejí na Jelením vrchu a na Sušině. Vzhledem k tomu, co je uvedeno v části o historii místních lesů, jsou původní smrky dnes již stopadesátileté a starší. Jejich porosty jsou místy hodně proředěné, ale přesto stále na první pohled jeví znaky vysoké kvality. Procento vrcholových zlomů je v nich podstatně nižší než v porostech mladších a zdá se, že přes svůj vysoký věk lépe odolávají i imisím. Podaří-li se tyto porosty přirozeně obnovit a vnést jejich potomstvo do rekonstruovaných porostů, nemusí být budoucnost horských smrčin nikterak pohnutá.

Hedečský klášter
s Poutním domem

ROZHLEDNA, SLŮNĚ, HORSKÁ CHATA

Králický Sněžník odedávna přitahoval pozornost milovníků hor. Už v roce 1765 na jeho vrchol vystoupil pruský princ Jindřich, v roce 1780 císař Josef II. a roku 1840 nizozemská princezna Marianna se svým otcem, králem Vilémem I. V roce 1899 byla na vrcholu Sněžníku dokončena 33,5 metru vysoká kamenná rozhledna. Po druhé světové válce však přestala být udržována a v roce 1973 musela být pro havarijní stav odstřelena. Je tak trochu paradoxní, že zhruba pětimetrové návrší z odstřelené suti slouží jako „rozhledna“ dodnes.

— Nedaleko od pramene Moravy stála od roku 1912 rovněž Lichtenštejnova chata postavená staroměstskou sekcí Moravskoslezského sudetského horského spolku. Potkal ji stejný osud jako rozhlednu, pro naprostou zchátralost byla stržena ještě o dva roky dříve. Do dnešních dnů zde zůstaly jenom její základy, a pak symbol Králického Sněžníku – žulová soška slona na kamenném sloupu. Sošku nechal vedle Lichtenštejnovy chaty postavit německý umělecký spolek Jescher, který si vzal slona za svůj symbol. Sošku navrhl Amei Halleggerová, žena vůdčí osobnosti spolku Kurta Halleggera ze Šumperka. Slůně vytesala kamenická firma Föster ze Zlatých Hor.

KRÁLÍKY

Centrem oblasti je městečko Králíky (Grulich), které dalo horskému masivu jméno. Vzniklo v 16. století a poprvé je doloženo roku 1568. V jeho okolí se pravděpodobně těžila železná ruda a snad i stříbro. Proto mají Králíky ve znaku zkrížená hornická kladívka s mečem. Městečko je ovšem proslulé spíše tkalcovstvím a textilním průmyslem. A také řezbářstvím, speciálně vyřezáváním betlémů, a varhanářstvím. Dnes zde žije asi 5 000 lidí.

— Králícko s Mladkovským sedlem jsou vstupní branou na Moravu. Již v minulosti tudy několikrát vpadla cizí vojska na naše území, například za druhé slezské války v roce 1745. Navíc je odtud vzdušnou čarou pouhých 140 km na jižní hranici Moravy, takže v době vrcholícího německého nacionalismu hrozilo nebezpečí, že dojde k přetnutí Československa, což by bylo velmi nepříjemné. Proto se na Králícku ve druhé polovině 30. let minulého století horečně stavělo opevnění. Bylo tady vybudováno mnoho těžkých pevností i lehkých řopíků a pěchotních srubů. Historickým paradoxem je, že zatímco v roce 1937 v rámci své inspekční cesty po výstavbě opevnění zavítal do Králík prezident Edvard Beneš, pouhý rok nato se sem na silné opevnění naší hranice přijel podívat říšský vůdce Adolf Hitler. Při představě, že by musel pevnosti dobývat silou, se mu asi řádně ulevilo.

— Bunkry byly vystavěny z poctivého betonu a jednu

z nejpohnutějších kapitol českých a evropských dějin připomínají ve zdejší krajině dodnes. A dost dobře se neví, co s nimi. Jenom v lesích Lesní správy Hanušovice jich je 144. Správa je hodlá od armády převzít, a poté případ od případu rozhodnout, co s nimi. Některé pevnosti však již svoje určení našly. Jedna, která leží nad městečkem, se stala základem vojenského muzea a slouží také jako osvěžovna pro žíznivé turisty.

HEDEČSKÝ KLÁŠTER

Mariánský kopec, neboli Hora Matky Boží, jihovýchodně od Králík byla slavným poutním místem již od třicetileté války, možná i dříve. Proto zde byl pod vedením králického rodáka, kanovníka Tobiáše Jana Beckera, v letech 1696–1700 postaven kostel Nanebevzetí Panny Marie. Dne 21. srpna 1700 byl do kostela přenesen vzácný obraz Panny Marie Sněžné – Santa Maria Maggiore. Jde o kopii římského originálu, o němž se říká, že ho maloval sám evangelista sv. Lukáš. Rok po dokončení chrámu se Jan Tobiáš Becker stal královéhradeckým biskupem a v témže roce položil základní kámen ke stavbě kláštera přiléhajícího ke kostelu. Klášter byl dokončen v roce 1710 a duchovní správu poutního místa převzali členové řádu servitů. A nešlo o ledajaké poutní místo. V roce 1717 navštívilo zdejší Pannu Marii 60 000 poutníků, v roce 1723 už to bylo 100 000 a v roce 1728 přijalo Nejsvětější svátost dokonce 152 000 lidí!

— Také klášter však měl pohnutý osud. V důsledku druhé světové války museli převážně německí duchovní klášter opustit a byli spolu s německým obyvatelstvem vysídleni. V roce 1946 převzal správu kláštera český řád redemptoristů, ale ti ho spravovali jen čtyři roky. V noci ze 13. na 14. dubna 1950 byli všichni příslušníci mužských řeholí na příkaz komunistické vlády odvezeni ze svých klášterů a umístěni do několika „soustředovacích klášterů“, kde museli za státního dozoru pracovat. Jeden z těchto koncentráků byl zřízen i na Hoře Matky Boží u Králík. Dvě desetiletí klášter i s kostelem chátral, až byl v roce 1972 prohlášen za kulturní památku. V 80. letech byl postupně opravován, byť někdy dost necitlivě. Po roce 1990 se do kláštera vrátili redemptoristé, byl obnoven Poutní dům a na Horu Matky Boží se pozvolna vrací duch poutního místa. Však se o tom můžete přesvědčit sami. Vydejte se z centra Králík listnatou alejí podél jednotlivých zastavení křížové cesty až ke kostelu, který je jedinečnou dominantou nejen Králík, ale celého okolí, a jistě mi dáte zapravdu. A až z lavičky vedle Poutního domu spatříte otevřenou náručí údolí Moravy s vrcholem Králického Sněžníku v jeho závěru, pak jistě neodoláte a vypravíte se i tam.

Text a foto: Jaroslav Jonáš

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ

Klub českých turistů (KČT) byl založen v roce 1888 a brzy se stal jedním z nejvýznamnějších spolků české společnosti. V současné době má 40 tisíc členů, z toho téměř 10 tisíc v turistických oddílech mládeže, které jsou sdruženy v Asociaci TOM. Klub je členem do 14 oblastí, které se územně kryjí s kraji ČR.

KČT je členem Evropské asociace turistických klubů (EWT, ERA, FERP) a světové organizace Internationalen Volkssportverband (IVV). Dále dvoustanně spolupracuje s řadou zahraničních turistických klubů, což umožňuje zprostředkování informací pro turisty z celé řady evropských zemí a regionů.

KČT rozvíjí programy pro mládež, juniory, seniory, rodiny s dětmi i zdravotně postižené turisty, programy ochrany přírody, vlastivědné programy. Vede důsledně své členy k poznávání přírody formou tzv. šetrné turistiky (ohleduplné k přírodě), k poznávání domácností i zahraničních regionů včetně jejich historie a obyvatelstva.

KČT již od roku 1889 značí pěší turistické trasy. V současnosti dobrovolní značkaři udržují přes 40 500 km pěších turistických tras a 30 500 km cyklotras. Systém značení je natolik kvalitní, že ho přijali v některých dalších evropských státech.

KČT je vydavatelem dvouměsíčníku **TURISTA**, který je nejstarším turistickým a vlastivědným časopisem v Česku (www.turista.cz). **Kalendář turistických akcí** a **Obrazového atlasu turistických cílů v ČR**, který mj. obsahuje přehled partnerů slevového systému EUROBEDS.

MUZEUM TURISTIKY.

První muzeum tohoto druhu, bylo slavnostně otevřeno 1. července 2006 v Bechyni. Popisuje vývoj turistiky v Evropě a u nás, ukazuje vývoj KČT včetně historických objektů a seznamuje s životopisy významných osobností klubu. Je zde umístěna podrobná interaktivní elektronická mapa s více než 200 rozhlednami v ČR. Stálou expozici je Historie židovských obcí na Bechyňsku.

TRASA s. r. o.
obchodní organizace **KČT**
Seydlerova 2451
158 00 Praha 5

TRASA, spol. s r. o. je obchodní společností Klubu českých turistů, pro který zajišťuje vydavatelskou, redakční a ediční činnost. Zároveň je správcem turistických chat KČT po celém území České republiky.

EDIČNÍ ČINNOST

- edice turistických map KČT v měřítku 1 : 50 000
- edice cykloturistických map KČT v měřítku 1 : 100 000
- mapy pro jednorázové akce a dílčí projekty
- účelové mapy
- Celostátní Kalendář turistických akcí, Atlas turistických cílů EUROBEDS
- Průvodce výhodami členů KČT s přehledem smluvních partnerů EUROBEDS a výhodami účastníků programu Klub zdraví OZP
- plakáty propagační brožury.

U všech titulů TRASA nabízí regionům, obcím i jednotlivým subjektům inzertní plochu za mimořádně výhodných podmínek

TRASA ZAJIŠŤUJE PRODEJ A DISTRIBUCI MAP A DALŠÍCH MATERIÁLŮ URČENÝCH ŠIROKÉ VEŘEJNOSTI

V MĚSÍCI ZÁŘÍ OSLAVÍ VÝZNAMNÁ ŽIVOTNÍ JUBILEA TITO PRACOVNÍCI LČR:

PADESÁTINY

ŠTEFAN BALÁŽ	LZ KLADSKÁ
VLADIMÍR JANOVSKÝ	LZ DOBŘÍŠ
VĚRA PADEVĚTOVÁ	LZ KONOPIŠTĚ
MIROSLAVA VEBEROVÁ	LZ BOUBÍN
STANISLAV VRÁNA	LZ ŽIDLOCHOVICE

ŠEDESÁTINY

ING. VIKTOR BLAŠČÁK	LS VODŇANY
JAROSLAV HOREJC	LS NIŽBOR
ING. MILOSLAV MACHÁT	LS Č. HORA
ING. JAN MAŠEK	KŘ JIHLAVA
MIROSLAVA NĚMCOVÁ	LZ DOBŘÍŠ
VLADIMÍR NOVOTNÝ	LZ BOUBÍN

**VŠEM JUBILANTŮM PŘEJEME
HODNĚ ZDRAVÍ A ŠTĚSTÍ DO DALŠÍCH LET.**

PRAKTICKÁ LP NA REVÍRU BOHUSLAVICE

— Dne 19. 6. zorganizoval revírník revíru Bohuslavice Zdeněk Kotek pro děti prvního stupně základní školy v Bohuslavicích vycházku po svém revíru, spojenou s využitím lesní pedagogiky. Vycházku vedl zástupce lesního správce Ing. Pavel Zůbek, zatím jediný lesní pedagog naší lesní správy. Po přivítání v kruhu se děti do mikrofónu (smrkové šišky) představily a své jméno, napsané na papírové samolepce, si nalepily na oděv. Revírník Zdeněk Kotek děti vyzkoušel ze znalostí šišek, větví lesních dřevin, ptáků a lesní zvěře. Ukázal jim také svou krásnou sbírku brouků. Po seznámení dětí s pěstováním sazenic lesních dřevin ve školce „Čeložnice“ následovaly prožitkové hry přímo v lese. První byla hra na žíznivé srnky a rysa hlídajícího pramen, následovalo hledání barevných kolíčků na prádlo kolem lana uvázaného mezi stromy a pak určování stromů podle hmatu (ohmatání kmene se zavázanýma očima). Chvilí byl revírník Zdeněk Kotek také 100 let starým bukem. Nejvšelejší hrou bylo pro děti poznávání lesního zvířátka, jehož obrázek měl tážající se zavěšený na zádech. Opečení špekáčků a rozdání drobných propagačních předmětů s logem LČR ukončilo pro děti i pro nás příjemně strávený den v lese revíru Bohuslavice.

Ing. Zdeněk Zálešák

SLOVENŠTÍ LESNÍCI SOUTĚŽILI O TITUL „NAJ HORÁR“

— To NAJ znamená nejpohotovější, nejrychlejší, nej přesnější, nejlepší znalosti... Již počtvrté o něj soutěžili slovenští lesníci v krásném prostředí ústí Lomnísté doliny, v areálu hotelu Lomnístá nedaleko obce Jasenie na úpatí hory Chabence v Nízkých Tatrách. Ve dnech 27.–28. června sem přijelo 27 družstev z Odštěpných závodů Lesů Slovenské republiky, s. p. Od Šaštína na Záhorí po Sobrance na Zemplině a třeba od Čadce na Kysúcích po Palárikovo v Podunaji. Kromě nich se soutěží zúčastnila družstva Městských lesů Banská Bystrica, Vojenských lesů a statků Kežmarok, Státních lesů TANAPu a Vysokoškolského lesního podniku. Celkově se soutěží zúčastnilo 93 lesníků.

— Jaké byly soutěžní disciplíny? Měření a odhad objemu dřeva, v ochraně lesa montáž lapače Theyson a rozeznávání požerků na čas, správnost a kvalitu, v pěstování lesa zasazení sazenice jamkovou metodou a poznávání semenáčků a sazenic lesních dřevin, v myslivosti střelba na 10 m, soutěžilo se také ve znalostech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Mezi mimosoutěžní disciplíny patřila rozborka a sborka pil (vyzkoušela si to i jedna žena), sekání sekerou na přesnost, střelba ze vzduchovky, hod sekerou a vypití láhve piva na čas.

— Zvítězilo družstvo OZ Rimavská Sobota před OZ Slovenská Ľupča, OZ Vranov nad Topľou, ŠL TANAPu a OZ Krupina, v jednotlivcích zvítězil Marián Bezeg z OZ Vranov před Zoltánem Fridrichem z OZ Rimavská Sobota, Jurajem Piarem z OZ Slovenská Ľupča, Vladimírem Michalcem ze ŠL TANAPu a Pavlem Kohútem z OZ Krupina.

— Ředitel pořadatelského OZ Slovenská Ľupča a ředitel soutěží Ing. Vladimír Masica se před rozloučením zeptal, jestli se příští rok přijedou podívat na soutěž Naj horár do Lomnísté doliny i lesníci z České republiky. Nejprve na přátelskou návštěvu, potom si třeba změřit síly a znalosti.

Jiří Junek

V LESNICKÉM SKANZENU VYROSTE EVROPSKÁ LESNÍ ŠKOLA

— Letošní Den stromu, který jako již tradičně uspořádaly Lesy Slovenské republiky, s. p., v amfiteátru a areálu Lesnického skanzenu ve Vydrovské dolině na Čierném Balogu, se konal 12. července ve znamení několika významných událostí pro slovenské lesníky: poprvé se zde konalo celoslovenské setkání lesníků, při kterém byl jako nejzasloužilejší lesník vyhodnocen Ing. Jozef Bielik, emeritní lesní správce LS Gabčíkovo, OZ Palárikovo. Byl slavnostně odhalen základní kámen Evropské lesní školy a na veřejnosti byla prezentována lesnická hymna. Jako každý rok i letos navštívil Den stromu prezident Slovenské republiky pan Ivan Gašparovič. Podpořil lesníky v jejich záslužné práci i jako ochránce lesů. Na trase naučné stezky ve skanzenu přibýlo několik zastavení, například se zde prezentoval i OZ Biomasa Levice. Navštěvníci si mohli například vyzkoušet, jak se leze sbírat semena do koruny stromu.

— Když byl program Dne stromu v plném proudu, setkal jsem se s Ing. Igorem Vizslaiem, vedoucím lesnické výroby OZ Revúca, který mne pozval na prezentaci lesnických 5F, kterou provedli na pódiu amfiteátru ve Vydrovské dolině. Program byl tak nabitý, že jsem se tam na určenou hodinu bohužel nedostal. Ale pan Ing. Vizslai mne o průběhu informoval:

— „To nie sú iba revúcke, ale všeobecne na Slovensku uznávaných a lesníkom potrebných 5F – fajka, ferblá, flaška, fiinta, frajárka, ktoré neodmysliteľne patria k horárovi. Pracovníci OZ Revúca boli požiadaní, aby ich v rámci 1. celoslovenského stretnutia lesníkov, ktoré sa konalo na Dni stromu, odprezentovali. Texty

napísal Ing. Ján Mičovský, Csc, a my sme s nimi oboznámili verejnosť, hlavne tú laickú. Veď bola k tomu zorganizovaná aj súťaž a kto správne identifikoval aspoň tri potrebné veci pre horára, začínajúce sa na F, mohol byť vyžrebovaný a dostal odmenu – fajku, hracie karty na ferblu, flašku Jagermajstra, namiesto flinty to bola poľovnícka palica so sedačkou a čo sa týka frajerky, pôvodne uvažovali o permanentke do erotického salónu. Ale keby to vyhrala žena (čo sa aj stalo), asi by bol problém, tak nakoniec darovali značkový ženský parfém. Na záver sa zaspievala lesnícka hymna a myslím si, že to bolo celkom podarené číslo v bohatom programe Dňa stromu.“

Jiří Junek

PODĚKOVÁNÍ

— Mateřská škola z Myslbekovy ulice v Ostrově děkuje našim prostřednictvím panu revírníku A. Fousovi za umožnění návštěvy Obory Hájek. Vybrali si ji jako cíl výletu a pan Fous seznámil děti s druhy zvířat, která tam žijí, a se způsobem jejich života. Zmínil se ale i o nebezpečí, které může na děti číhat v lese, a vyprávěl jim o správném způsobu chování v přírodě. Při procházce krásným prostředím měly děti možnost pozorovat velké stádo daňků i několik muflonů a pro děti to byl hezký zážitek. Přislíbily, že na podzim pro zvířátka nasbírají kaštiny. Tato akce pomohla vytvářet pozitivní vztah k přírodě.

— Pořadatelé akce GIANT Berounský BikeMaraton, který se konal 8. 6., děkují za pomoc při organizaci třetího ročníku a za vstřícný přístup k projednávání a vyřizování žádostí a povolení, potřebných k realizaci závodu. Trať si závodníci velmi pochvalovali a ihned po závodu ji uvedli do původního stavu.

L. Ř.

OBNOVENÍ ALTÁNU U SLOVANSKÉHO PRAMENE NA LS JESENÍK

— V úterý 24. června 2008 se konalo slavnostní otevření obnoveného altánu u Slovanského pramene na Lesní správě Jeseník. Původní altán byl již v havarijním stavu, proto jej v roce 2007 nechala LS Jeseník odstranit a v letošním roce jej nahradil nový altán v původní velikosti a vzhledu, včetně vyřezávaných detailů. Celková rekonstrukce přišla na 415 000 Kč a Lesy České republiky, s. p., Lesní správa Jeseník ji hradila z Programu 2000. Zhotovení altánu Lesní správa Jeseník zadala na základě výběrového řízení firmě KARYO, spol. s r. o., z Žulové.

— Slavnostního otevření se zúčastnilo okolo 100 návštěvníků z řad místních obyvatel, turistů a lázeňských hostů. Program doplnil svým vystoupením Soubor loveckých trubačů při Lesní správě Jeseník a krátká scénka v podání členů Hnutí Brontosaurus, kteří v dobových kostýmech šlechticů představili léčebné účinky Slovanského pramene, včetně vzdání holdu Lesům České republiky, s. p., za rekonstrukci altánu. Pro děti LS Jeseník ve spolupráci s Priessnitzovými léčebnými lázněmi, a. s., připravili krátký kvíz s otázkami o lese a jeseníckých lázních. Po správném vyplnění kvízu čekala na děti drobná odměna.

— Poděkování za zdárný průběh celého slavnostního otevření altánu patří Souboru loveckých trubačů při Lesní správě Jeseník, dodavatelské firmě KARYO, spol. s r. o., členům Hnutí Brontosaurus, Priessnitzovým léčebným lázním, a. s., za zajištění kvízu, občerstvení a úpravu okolí altánu, sponzorům – Selské pekárně, spol. s r. o., Jeseník, Pivovaru HOLBA, a. s., Hanušovice a všem pracovníkům Lesní správy Jeseník, kteří se podíleli na obnově altánu a na zajištění jeho slavnostního otevření.

Ing. Jiří Přáček, Ph.D.

SPORTOVNÍ HRY ST

— Ve dnech 15.–16. 5. 2008 Správa toků – oblast povodí Labe se sídlem v Hradci Králové uspořádala I. ročník sportovních her Správ toků. Sportovní klání se uskutečnilo v malebné krajině východních Čech pod hradem Pecka. Ubytování jsme byli ve sportovním areálu Koupaliště a kemp Pecka, kde se také odehrály veškeré soutěže. Pozvání k vzájemnému měření sil přijaly týmy jednotlivých Správ toků, Odboru vodního hospodářství ŘLČR a týmu Zemědělské vodohospodářské správy.

— Po příjezdu, registraci, ubytování a dobrém obědě kapitáni jednotlivých družstev rozlosovali umístění týmů do skupin a za horkého slunečního počasí I. ročník sportovních her odstartoval turnajem ve volejbale. Po jeho skončení se pokračovalo nohejbalem a petanque, po jehož dohrání nás čekala vydatná večeře a společenský večer s živou hudbou. V pátek ráno se navázalo dohrávkami petanque a turnajem ve stolním tenise. Poslední soutěží sportovních her byl štafetový běh, jehož součástí bylo nesení břemene, střelba ze vzduchovky a pití nápoje. Poté již přišel na řadu oběd, vyhlášení výsledků a odjezd domů.

— Soutěže ve volejbale, nohejbale, petanque a stolním tenise se hrály systémem dvou hracích skupin, ve kterých se utkal každý s každým. Vítězové skupin se společně utkali o první a druhé místo, stejně tak probíhaly i boje o ostatní příčky. V závěrečném štafetovém běhu soutěžily vždy dva týmy proti sobě a o umístění rozhodoval dosažený čas. Body z jednotlivých disciplín se sčítaly a určily celkové umístění a vítěze sportovních her – pořádající Správa toků – oblast povodí Labe.

— Celé sportovní hry provázely kvalitní sportovní výkony v duchu fair-play, přátelská atmosféra a přízeň počasí. Jménem organizačního výboru I. ročníku Sportovních her ST děkujeme všem za účast a těšíme

se na společné setkání na II. ročníku Sportovních her ST, jehož pořádáním byla pověřena Správa toků – oblast povodí Dyje.

VÝSLEDKY JEDNOTLIVÝCH DISCIPLÍN:

Volejbal:

1. STOP Labe 2. ZVHS 3. STOP Moravy

Nohejbal:

1. STOP Labe 2. STOP Odry 3. ZVHS

Petanque: 1.

ZVHS 2. STOP Labe 3. STOP Odry

Stolní tenis:

1. STOP Dyje 2. STOP Odry 3. ZVHS

Štafetový běh:

1. STOP Labe 2. STOP Vltavy a Be-
rounky 3. STOP Odry

Celkové pořadí:

1. STOP Labe 2. STOP Odry 3. ZVHS

Šárka Buriánková, DiS., Ing. Tomáš Opravil

foto Martin Hlaváček

HEŘMÁNEK

— Hezký název pro užitečnou věc. Jedná se o dům na půli cesty, spravovaný stejnojmenným občanským sdružením. Nabízí ubytování mladým lidem, kteří se pro propuštění z dětských domovů, výchovných ústavů či pěstounské péče nemají kam vrátit. Heřmánek je zaměřen na nácvik sociálních dovedností klientů a pracovní adaptaci, ale i změnu postojů a návyků. Jedním z prostředků je i institut „pracovní terapie“. Nezaměstnaní klienti musí každý den 3,5 hodiny pracovat a učit se tak pracovním návykům (ranní vstávání, plnění povinností...).

— Kromě tohoto poskytuje DPC Heřmánek také sociálně-právní poradenství či skupinovou a individuální psychoterapii. Realizaci těchto cílů podpořil svým sponzorským darem i státní podnik LČR.

L. Ř.

KDO ZVÍTĚZIL LETOS V 9. ROČNÍKU POHÁRU LČR V LOVECKÉM PARKÚRU?

— V překrásném prostředí střeleckého areálu Vráž nedaleko Konopiště uspořádal již tradičně Lesní závod Konopiště soutěž jednotlivců a čtyřlenných družstev o „Pohár LČR“ v loveckém parkúru na 100 terčů pro pracovníky LČR a pozvané hosty. Sešlo se zde 141 soutěžících jednotlivců tvořících 23 družstev z celé republiky. Soutěž se konala 6. a 7. června 2008 za příznivého počasí. Zahájila ji fanfára trubačů a úvodní slova generálního ředitele LČR, s. p., Ing. Jiřího Nováka a ředitele LZ Konopiště Ing. Miroslava Jankovského. Potom se střelci rozešli po skupinách podle připraveného harmonogramu na jednotlivá stanoviště. Perfektně fungovala i doprava účastníků na vzdálenější střeliště. Chvilky čekání si soutěžící mohli zpestřit doplňkovými disciplínami, jako je například hod sekerou na cíl, nebo střelbou z malorážky na pohyblivý cíl. A jak to na takových akcích bývá, nechyběla ani dobrá nálada a humor.

— V jednotlivcích se umístili na prvních třech místech v kategorii „ředitel“ Ing. Miroslav Jankovský, Ing. Jaromír Kříha a Ing. Jiří Silvestr, v kategorii „lesní správci“ Ing. Jan Rohan, Ing. Petr Hurych a Ing. Petr Žemlička, v kategorii „zástupci ŘKŘ, ŘLZ a LS“ Ing. Marek Gala, Ing. Milan Kotrba a Ing. Vlastimil Sahula, v kategorii „pracovníci LČR“ Václav Hlaváček, Ing. Miroslav Václavský a Pavel Vrchota, v kategorii „hosté“ Ing. Ivan Lengyel, Jan Lengyel a Ing. Jiří Lengyel, v soutěži družstev v kategorii „LČR“: LZ Konopiště, KŘ Frýdek-Místek a LZ Boubín a v kategorii „hosté“: KPR Lány, ÚHUL a HLDS.

— Jaká významná akce pro veřejnost se bude ještě v tomto roce na střelnici Vráž konat? Ve dnech 11. a 12. října proběhne Lovecký parkúr – finále ČP na 200 terčů.

Jiří Junek

VOLEJBALOVÝ TURNAJ

— Ve čtvrtek 19. června 2008 se na hřišti SK Ševětín uskutečnil 3. ročník volejbalového turnaje KŘ České Budějovice „O Ševětínské zvony“. Turnaje se zúčastnilo devět družstev (KŘ České Budějovice, LS Český Krumlov, LS Hluboká nad Vltavou, LS Jindřichův Hradec, LS Nové Hrady, LS Vodňany, Lesy Hluboká nad Vltavou, a. s., ředitelství LČR, VC Alces Vyšší Brod). Termín pořádání turnaje byl organizátory zvolen velmi dobře, protože proběhl za krásného a velmi teplého letního počasí.

— Turnaj vyhrálo družstvo ředitelství LČR, s. p., Hradec Králové, stříbrnou medaili získalo družstvo Lesní správy Vyšší Brod (VC Alces Vyšší Brod). Třetí bylo družstvo Krajského ředitelství České Budějovice. Čtvrté bylo družstvo Lesní správy Nové Hrady, páté místo obsadila družstva Lesní správy Český Krumlov, Lesní správy Hluboká nad Vltavou, Lesní správy Jindřichův Hradec, Lesní správy Vodňany a Lesů Hluboká nad Vltavou, a. s.

— Závěrem bych rád tlumočil poděkování účastníků turnaje klubu SK Ševětín a zejména Václavu Koutnému a Milanu Novotnému za přípravu volejbalového hřiště, záze-
mí a občerstvení pro hráče. Zároveň bych rád všem hráčům poděkoval za vytvoření příjemné atmosféry po celý den, za jejich sportovní výkony a ochotu protáhnout si tělo a za skutečnost, že turnaj proběhl bez jakéhokoliv zranění.

Ing. Kamil Bjaček

LESNÍ SLAVNOST LAPKŮ Z DRAKOVA – LS JESENÍK

— O víkendu 12. a 13. července 2008 se v lesních porostech mezi Vrbnem pod Prádkem a Rejvízem uskutečnil další ročník Lesní slavnosti Lapků z Drakova. Smyslem slavnosti je pomoc při záchraně staré dřevouhelné vysoké pece, tzv. Lorenzovy-Vavřincovy hutě, výstavba středověké osady, strážního hrádku Drakov a tím zatraktivnění tohoto koutu Jeseníků pro turisty.

— V rámci této akce vystoupil v sobotu 12. července 2008 Soubor loveckých trubců při Lesní správě Jeseník ve složení Renáta Jeřábková, Vladimír Kohoutek a Radek Procházka. První vystoupení trubci předvedli přímo na Drakově – v centru slavnosti, kde zahráli několik slavnostních loveckých skladeb a signálů. Následně se přesunuli do místa nazvaného Lesní galerie – přímo v lesním porostu, kde měla svou prezentaci Českomoravská myslivecká jednota. Zde uvedli lovecké signály k počtě ulovené zvěři a lovecké fanfáry. Zvlášť v Lesní galerii bylo příjemné zaposlouchat se do tónů loveckých rohů, což přihlížející návštěvníci lesní slavnosti ocenili potleskem.

— Na oba víkendové dny pracovníci Lesní správy Jeseník přichystali pro návštěvníky slavnosti malé zastavení nedaleko Rejvízu, pod zříceninou hradu Koblštejn, na místě zvaném „První pila“. Účastníci slavnosti si mohli vyzkoušet řezání historickou pilou „břichatkou“, značení dříví číslovačkou a dimenzírkou, odhad dimenzí ležícího kmene a následné přeměření jeho délky, tloušťky $d_{1/2}$ a stanovení objemu kmene dle tabulek. Dále si mohli zasoutěžit a změřit své síly při skládání 0,5 prmu smrkového rovného dříví do hrani na čas. Této soutěže se účastnili buď jednotlivci nebo skupiny po dvou. Pro děti byl připraven lesní xylofon, kuželky, hmatová krabice, frotáže, skládání přírodního obrázku, kvíz a další hry z lesní pedagogiky. Každý účastník lesní slavnosti, který ale-

spoň trochu okusil „lesní řemeslo“, obdržel malý dárek z reklamních předmětů Lesů ČR, s. p.

— Poděkování za zdárný průběh patří Souboru loveckých trubců při LS Jeseník a všem pracovníkům Lesní správy Jeseník, kteří se podíleli na přípravě a realizaci „okénka do lesní problematiky“ pro návštěvníky Lesní slavnosti Lapků z Drakova.

Ing. Jiří Pňáček, Ph.D.

KDO LETOS ZVÍTĚZIL NA LESIÁDĚ KŘ ZLÍN?

— Není mnoho příležitostí, kdy se mohou lesníci setkávat. Proto je sympatické, že už od roku 1995 pokračuje tradice každoročního pořádání sportovních a střeleckých soutěží Lesiáda KŘ Zlín. Soutěže pořádá pokaždé jiná lesní správa, letos ji ve dnech 13.–14. června připravila LS Bystřice pod Hostýnem v soukromém sportovním zařízení hotelu Zubříč v Podhradní Lhotě pod Hostýnskými vrchy.

— Lesiády se zúčastnila družstva lesních správ, Správy toků Vsetín a Krajského ředitelství Zlín v turnajích ve volejbalu, nohejbalu a stolním tenisu, ze střeleckých disciplín ve střelbě z brokovnice v loveckém parkúru a americkém trapu. Z malorážky se střelilo na pevný cíl, na divočáka ve vzdálenosti 50 m.

— Ve střelbách se nejlépe umístili Ing. Josef Dostál z LS Bystřice pod Hostýnem a Michal Velecký a Luděk Veverka z LS Luhačovice. Ženy se sice nejvíce uplatnily při organizaci a přípravě soutěží, ale ty z LS Bystřice pod Hostýnem byly úspěšné i ve volejbalu. A kdo zvítězil celkově? Loňský úspěch a vítězství zopakovalo družstvo LS Luhačovice a získalo Putovní pohár KŘ Zlín. Vítězům blahopřejeme.

Jiří Junek

LČR, S.P., NA SPORTOVNÍCH HRÁCH ZVHS

— Ve dnech 5.–7. června se jako čestný host zúčastnil tým Lesů ČR, s. p., sportovních her ZVHS pořádaných ve sportovním areálu Zubří u Nového Města na Moravě.

— Organizování sportovních her má u ZVHS dlouholetou tradici – letos proběhl již 7. ročník.

— Sportovních her se zúčastnilo 7 smíšených družstev z jednotlivých závodů ZVHS z celé republiky a družstvo Lesů ČR, s. p., složené ze zástupců moravských správ toků (Brna, Vsetín a Frýdku-Místku).

— Soutěžní klání trvalo 2 dny a spočívalo v 5 disciplínách: volejbalu, stolním tenisu, přetahování lanem, překážkovém běhu a společenském tanci. Mimo hlavní soutěžní disciplíny proběhl i tzv. bafuňářský trojboj, ve kterém soutěžili ředitelé a vedoucí jednotlivých týmů.

— Družstvo Lesů ČR, s. p., srdnatě bojovalo a umístilo se v celkovém hodnocení na výborném druhém místě. Mezi „bafuňáři“ dokonce na místě nejvyšším.

— Kolegům ze ZVHS patří poděkování za perfektní organizaci sportovních her a družstvu LČR, s. p., za důstojnou reprezentaci podniku.

Ing. Aleš Reitoral

VZPOMÍNKA NA ING. KARLA KLODNERA

— Čtvrteční ráno 19. června 2008 připravilo všem, kdo znali Ing. Karla Klodnera, o něm tu nejtruchlivější zprávu. V Borové u Poličky, ve věku šedesáti osmi let zesnul náhle, bez slova rozloučení. Odešel přítel, kolega, lesník v nejlepším smyslu slova, skromný, čestný a obětavý člověk.

— Ing. Klodner se narodil v rodině, kde povolání v lesnictví bylo tradicí, na Českomoravské vrchovině, na Poličsku. Kromě let studií na VŠZ – FLI v Brně prožil téměř celý svůj život v tomto kraji, proslaveném nejen malíři, hudebními skladateli, spisovateli, ale i prostými, pracovitými lidmi, kteří tu zanechali svoje dílo.

— Po úspěšném ukončení příprav na povolání nastoupil v roce 1962 u tehdejšího Lesního závodu Moravská Třebová. Po několika letech přešel k LZ Polička, kde postupně díky svým znalostem, pracovitosti a charakteru prošel funkcemi technika polesí, odborného referenta na ústředí závodu, polesného na polesí Borová (funkci přebíral po svém otci), hlavního inženýra závodu až po funkci ředitele. Po transformaci v lesním hospodářství a organizačních změnách v oboru vykonával funkci ředitele a. s. FOREST Polička. V závěrečných letech, před odchodem do důchodu, zúročil svoje praktické a teoretické znalosti a zkušenosti v odboru lesnické inspekce podnikového ředitelství LČR, s. p.

— Roli penzisty až do svého nenadálého skonu však nebral vážně. Stále žil lesnickým provozem jako platný, svědomitý pomocník bývalým kolegům nejen radou, ale hlavně aktivní činností. Ing. Klodner měl přirozenou autoritu nejen v zaměstnání, byl osobností uznávanou všemi, kdo jej znali. Práci a povinností profese, díky pochopení rodiny, věnoval všechno. Službu lesu, bez ohledu na soukromí, měl za opravdové poslání.

— Ing. Klodner měl hluboké znalosti jak v oborech souvisejících s povoláním (botanice, zoologii, geologii),

tak i v oborech regionální historie a historie vůbec.

— Myslivost chápal jako neoddělitelnou a nezastupitelnou součást hospodaření v přírodě. On sám se však z jejího celého souboru příslušných součástí zaměřil na všestrannou celoroční péči o zvěř jako předpoklad vyváženosti vzájemných vlivů na přírodu, včetně lesního prostředí. Dlouhá léta vykonával funkci místopředsedy Okresního mysliveckého spolku ve Svitavách. Koníčkem mu byla lovecká kynologie, kde mu zejména učarovali velšterieri a jezevci. Desítky let působil jako erudovaný lektor předmětu kynologie v kurzech pro přípravu začínajících myslivců a jako zkušební komisař u zkoušek mysliveckých hospodářů. Celý život se také věnoval zahrádkaření, drobnému chovatelství a fotografování. Jeho pohledy přes objektiv fotoaparátu patřily nejen zvěři, lesnímu prostředí, ale také české a moravské krajině, hlavně však „jeho“ Vysočině, konkrétně Žďárským vrchům.

— Ing. Karel Klodner svým přístupem k lidem, k řešení vzájemných vztahů ať v práci či osobním životě, dokázal vždy vytvořit vlnivé prostředí. Připravenost a ochota k opravdové pomoci každému, kdo ji očekával, mu byly morálním příkazem. Vážil si výsledků práce minulých generací. Na ně se snažil navázat činností vlastní i vedením spolupracovníků. Je smutným konstatováním, že mu není přáno těšit se z výsledků díla, které zanechal nebo hodlal dokončit.

— Odešel uznávaný praktický lesnický odborník, zejména však vzácný, dobrý člověk. Do prostor poličské smuteční síně se se zesnulým přišli rozloučit kromě rodiny, přátel a spoluobčanů i lesníci a myslivci z širokého okolí.

— Všichni, kdo jej znali, zachovejme mu trvalou vzpomínku.

Za bývalé kolegy a spolupracovníky
z Poličska a Jesenicka
Ing. Jaromír Latner, CSc.

ZA PANEM VLADIMÍREM SKALOU

— Dne 11. 6. 2008 utrpěl náš podnik LČR a KŘ Plzeň velkou ztrátu. Ve věku nedožitých 62 let zemřel v aktivní službě u státních lesů na následky prudkého útoku těžké nemoci pan Vladimír Skala, lesní správce Lesní správy Železná Ruda.

— Pan Vladimír Skala se narodil 4. srpna 1946 v Trhoměně na severním Plzeňsku. Rodina se často stěhovala, Vladimírov otec byl lesníkem a měnil svá služební působiště. Část dětství a školní docházky prožíval Vladimír v Lánech, v době působení otce v lesích Kanceláře prezidenta republiky. Díky rodinné tradici ho také vábil les a v roce 1961 nastoupil na lesnickou učňovskou školu v Piskách u Křivokláta. Po roce postoupil na střední lesnickou školu do Písku. Tam již dojížděl z Chynína, kde po dokončení pisecké školy v roce 1966 nastoupil u lesního závodu Spálené Poříčí jako technik polesí.

— V tomto kraji brdských hor poznal i budoucí ženu Jindřišku, se kterou se oženil a měli dvě dcery. Po základní vojenské službě ho i s rodinou najdeme na Šumavě, na lesním závodě Železná Ruda. Krátce zde pracoval jako technik polesí a od ledna roku 1971 byl vedoucím polesí.

— 21 let sloužil V. Skala u Západočeských státních lesů jako vedoucí polesí na LZ Železná Ruda a ve svém fořtování pokračoval po transformaci lesů do s. p. Lesy České republiky, kdy se stal lesním správcem nové LS Železná Ruda.

— Byl to především praktický lesník, který uměl s lesem a v lese pracovat a využívat tvořivých sil přírody. Jeho revírem na Železně Rudě bylo nejprve polesí Nová Říše a poté celý bývalý závod Železná Ruda, ke kterému v roce 1997 přibyla i část bývalého LZ Kašperské Hory. Po transformaci lesů jako lesní správce využíval naplno možnosti přírodě blízkých postupů při obhospodařování lesa a lesy na Železnorudsku jsou důkazem jeho lesnických úspěchů. Spolu s kolegy revírníky vytvořil základy pro budou-

cí bohatství porostů v Královském Hvozdu, na Svarohu a na dalších místech Šumavy. Vždy dobře věděl, že les pěstujeme pro příští generace, a jako praktický lesník dovedl využívat sílu přírody i pro ekonomické efekty. Plným právem byl v roce 2005 vyhlášen mezi nejlepšími pracovníky podniku Lesy České republiky.

— Bohužel v soukromém životě mu osud připravil těžkou zkoušku. Počátkem devadesátých let onemocněla nevyléčitelnou nemocí jeho manželka a nemoc ji sužovala dlouhých patnáct roků až do její smrti. Vladimír strávil obrovský kus života příkladnou péčí o těžce nemocnou ženu. Pro jeho vlastní život mu zbyly jen pracovní povinnosti.

— Vladimíra Skalu jsme jako kolegové a spolupracovníci znali jako přísného a náročného lesního správce, ale byl vždy také ochoten nám poradit, vést nás k odbornosti, k náročnosti v práci, dělit se s námi o zkušenosti pracovní i životní. Měl rád život a lidi a především miloval svoji práci lesníka. My, mladší, jsme v něm měli vždy oporu. Náš velký obdiv měla jeho životní síla a energie. Našel si čas i na myslivost.

— Vláda Skala, vynikající lesní správce, praktický lesník, otec rodiny, dědeček vnoučat a moudrý člověk, by se v srpnu dožil šedesáti dvou let. Všichni jsme doufali, že překoná zákeřnou nemoc a bude mu dopřáno strávit klidné stáří. Ujišťoval nás, že se do práce brzy vrátí a ještě spoustu věcí před odchodem do penze udělá. Bohužel, osud rozhodl jinak.

— S Vladimírem Skalou jsme se rozloučili ve čtvrtek 19. června v klatovské obřadní síni. Rozloučit se s ním přišli přátelé a kolegové z celé Šumavy a okolí.

— Bude nám i svým šumavským lesům scházet a budeme na něj všichni v dobrém dlouho vzpomínat.

Přátelé a kolegové z LČR, s. p.

lesy LS Ostrava procházejí přeměnou

V oblasti působnosti Lesní správy Ostrava se nachází celá ostravsko-karvinská aglomerace. Tím je poznamenán způsob hospodaření v celé oblasti.

Vliv člověka na zdejší lesy je patrný ve velké intenzitě celá dvě staletí, kdy značné výměry pozemků v minulosti i současnosti změnily charakter a z lesních pozemků vznikala zemědělská půda a opačně. V oblasti působnosti LS Ostrava je jedna z největších koncentrací obyvatel v ČR (800 obyvatel na 1 km²). Sílí jsou tlaky na les nejen návštěvností, ale i požadavky stavebníků umisťovat své stavby v bezprostřední blízkosti lesa či přímo na lesních pozemcích. I v těchto složitých podmínkách je třeba řádně lesnický hospodařit. V rámci Programu 2000 u Lesů ČR, s. p., je přístup k hospodaření veden tak, aby postihl potřeby obyvatel i v ostatních funkcích lesa (zejména krajinnotvorná a rekreační funkce). Je tedy měněn způsob hospodaření se zřetelem na veřejný zájem.

LS OSTRAVA

Původní Lesní správa Šenov vznikla 1. 7. 1992 jako nástupnická organizace bývalého Účelového lesního závodu Šenov tehdejších Severomoravských státních lesů v Krnově. Výměra obhospodařovaných lesů byla 13 353 ha porostní plochy. Od 1. 1. 2006 byla Lesní správa Šenov přejmenována na Lesní správu Ostrava. Lesním správcem je Ing. Karel Křemen.

— V současné době hospodaří lesní správa na 9 338 ha porostní půdy, rozložené na 95 110 ha katastrální půdy ve 154 katastrálních územích. LS je členěna na 8 revírů.

— Lesy LS Ostrava jsou tvořeny pestrými mozaikami lesů od drobných lesíků a táhlých potočin až po ucelené a rozsáhlé lesní komplexy. V dřevinné skladbě již nyní převažují listnaté dřeviny, které tvoří cca 62 %. Nejvíce je zastoupen dub letní a zimní, buk, dub červený, topol, lípa, olše, bříza, dále pak vrby, akáty, jilmy, javory a jasan.

— Vysoké zastoupení smrku ztepilého je doplněno dalšími jehličnany, jako jsou borovice lesní a modřín opadavý. Ostatní druhy jehličnatých dřevin jsou zastoupeny okrajově (jedle, douglaska).

— V minulosti byly vysazovány monokultury smrku, jejichž zmlazovací schopnost v podmínkách Lesní správy Ostrava je vlivem prostředí a stavů porostů minimální. Tyto monokulturní převážně smrkové porosty byly i přes nevhodné podmínky vysazovány zejména pro potřeby průmyslu. Docházelo a dochází k jejich poškozování exhalacemi, suchem, větrem a biotickými činiteli (václavkou, podkorním hmyzem, pilatkami). Dlouhodobě se lesní správa snaží likvidovat permanentní kůrovcovou kalamitu. Nejčastějšími škůdci jsou lýkožrout smrkový,

Porosty s václavkou
a kůrovcem

lesklý a severský. Takto rozvrácené, poškozené a oslabené smrkové porosty jsou postupně nahrazovány umělou obnovou listnatých dřevin nebo smíšenými porosty, pro daná stanoviště přirozenými.

REVÍR POODŘÍ

S revírníkem Ing. Jiřím Kneblem jsme navštívili jeden z revírů – revír Poodří. Rozprostírá se na katastrálním území 20 tis. ha v příměstské průmyslové oblasti. Obhospodařuje tisíc hektarů státního lesa, jak je patrné

značně roztroušeného. Větší komplex lesa se nachází v těsné blízkosti dvou velkých dřevozpracujících firem, v důsledku čehož i přes přijímaná opatření u dřevozpracujících firem dochází k úletům kůrovců a jejich zvýšenému výskytu v Paskovském lese.

— I na tomto revíru se projevují veškeré negativní jevy celé oblasti s následnou potřebou nezměrného úsilí obnovit lesní porosty, které by nepříznivým vlivům dobře odolávaly a plnily všechny potřebné funkce lesa.

ÚČETNÍ NA LS OSTRAVA MAJÍ STEJNÁ PŘÍJMENÍ

Práce účetních je velice náročná na přesnost a pořádek. Není příliš populární, ale je určitě nutná a užitečná.

— Vedoucí účtárny na LS Ostrava paní Miroslava Vudarčíková je absolventkou střední ekonomické školy a v roce 1993 začala pracovat na tehdejší LS Šenov. V té době práce s počítači na lesních správách teprve začínala. Dnes už samozřejmě je všechno dokonalejší. Je k dispozici výkonnější technika a programy toho více „umějí“. Za pomoci počítače se dnes děje téměř vše, v poslední době i prodej dříví. V loňském roce LS Ostrava prodávala 40 % vytěženého dříví ve vlastní režii, čímž se objem faktur zvýšil dvojnásobně. Při měsíční uzávěře se výstupy ze všech sedmi používaných programů sumarizují v hospodářský výsledek lesní správy.

— Mladší kolegyně a snacha paní Mirky Monika Vudarčíková tíhla k lesnictví a myslivosti od dětství, svou praxi jako studentka ekonomické školy proto prodělala na lesní správě a po absolvování tam nastoupila. K jejím úkolům patří například příprava podkladů pro mzdy, vedení pokladny, MTZ a kontakt s bankou. K tomu všemu zvládá i úkoly kolem přijaté či odeslané pošty a práci s ústřednou. Je také redaktorkou internetových stránek lesní správy a věnuje se lesní pedagogice. Je jednou ze sedmi pracovníků LS, kteří absolvovali kurz lesní pedagogiky a věnují se dětem.

1 2

1 Miroslava Vudarčíková první zleva, Monika Vudarčíková druhá zprava

2 Smrk napadený václavkou

archeopark

Jednou z nejvýznamnějších pravěkých a raně středověkých památek Těšínského Slezska je archeologická lokalita Chotěbuz-Podobora .

1 Lesníci vysadili v archeoparku dub

2 Vstup do archeoparku

- 2 Archeopark vznikl tam, kde dříve bývalo opevněné hradisko z doby ještě před příchodem Slovanů, v tzv. halštatském období.
- Bylo to mohutné trojdílné hradiště, pod kterým tekla řeka Olše. Hradisko v Podobře bylo osídleno ve dvou fázích. První byla fáze pravěká, která zabírá období starší doby železné, konkrétně slezsko-platěnickou kulturu (cca 800–400 let př. n. l.). Druhá fáze osídlení spadá do období slovanského. V této době zde postupně vyrostlo mohutné hradisko, které sloužilo jako mocenské a hospodářské centrum, kde pravděpodobně sídlila tehdejší společenská elita. Hradisko bylo Slovy opušteno postupně v 11. století, kdy se správní, obranné a obchodní aktivity přesunuly do Polska. Pozůstatky po hradišti byly podrobeny systematickému archeologickému průzkumu teprve v polovině 20. století. Nyní patří k nejvýznamnějším archeologickým lokalitám České republiky.
- Mezi nejzajímavější archeologické nálezy patří výbava jízdních bojovníků (udidlo, ostruhy) či zbraně svědčící o násilném zániku hradiska, např. sekery, hroty šípů, nože. Z množství nálezů lze jmenovat také běžné předměty, jako byla kosa, nůžky, vědérko apod. Velmi známé je také železné pouto, pravděpodobně používané při obchodu s otroky. O obchodních kontaktech obyvatel hradiska svědčí také nález mince uherského krále Štěpána.
- Celý archeopark má být dokončen v roce 2010 a má návštěvníkům ukázat život raně středověkého hradiska, postupně se budou rekonstruovat do původní podoby

zde nalezené objekty. Vyrůstají zde hradby, obytné stavby a dílny. Prozatím zkušební provoz archeoparku zajišťuje Muzeum Těšínska.

CO MAJÍ LESNÍCI SPOLEČNÉHO S ARCHEOPARKEM CHOTĚBUZ-PODOBORA?

Proč se touto lokalitou poměrně podrobně zabýváme? Na tvorbě prostředí archeoparku se podílejí i Lesy České republiky, s. p., Lesní správa Ostrava. Nejen že upravují okolní lesní porost, v areálu archeoparku vysadily dřevinu typickou v této lokalitě – dub, ale zejména vybudovaly přímo na prohlídkové trase naučnou stezku se čtyřmi zastaveními, věnovanými místním dřevinám, rostlinám a živočichům.

— Až budete unaveni prohlídkou archeoparku, můžete si zrelaxovat u blízkého rybníčku, ulovit si rybu, a zatím co vám ji v sousedním Rybím domě připraví, můžete si prohlédnout velké akvárium.

— Naše malé putování LS Ostrava zakončíme v jejím jihovýchodním cípu – na revíru Třinec. Jen několik set metrů od průmyslového centra na úbočích vrchu Jahodná se rozkládá příměstský les. Město Třinec ve spolupráci s lesní správou zřídilo lesnickou naučnou stezku Jahodná, které je okružní a má dvanáct zastavení. Začíná u nově opravené půvabné hájenky Sosna. Stezkou mne provázel revírník Ing. Petr Kukucz. Až se podíváte do podhůří Těšínských Beskyd i vy, odpočiňte si u hezké kamenné studánky pod dubem.

úpravy toků v hustém osídlení na Ostravsku

Na území Lesní správy Ostrava není příliš mnoho terénů s toky, pro které by bylo vhodné označení bystřiny.

Přesto jsme dvě stavby hrazení bystřin a protipovodňových opatření navštívili s pracovníkem Správy toků – oblasti povodí Odry Frýdek-Místek Miroslavem Macháčkem, nejprve na Těšínsku, potom v okolí Ostravy.

— Katastrálním územím obce Albrechtice u Českého Těšína protéká potok Rakovec, který vtéká do říčky Stonávky. Rakovec se vyznačuje kolísavými průtoky, vysokým podélným sklonem dna. Nestabilní koryto toku vytvářelo nátrže a výmoly ve dně, a tím byly ohrožovány pobřežní pozemky a stavby umístěné na nich.

OPRAVA TOKU RESPEKTUJE BIOKORIDOR

Původní projekt na úpravu toku byl připraven pro úsek od ústí Rakovce do Stonávky, tedy od km 0,00 po km 0,295. Na základě zjištěného výskytu chráněného druhu střevle potoční, a také protože v tomto úseku byl vyhlášen biokoridor, nemohl být v celém rozsahu proveden zásah do dna toku v plném rozsahu.

— Stavba protipovodňové ochrany tedy byla provedena v km 0,027–0,175 a od km 0,260 po km 0,295. Správce toku – LČR, s. p., tak akceptoval zájem ochrany přírody, a přitom byl zajištěn i veřejný zájem – protipovodňová ochrana lokality.

— Byla upravena šířka toku, niveleta dna byla v prvním úseku zajištěna zdrsněnými skluzy o výšce 0,3 m a kamennými dnovými prahy. Dno bylo opevněno poho- zem kameniva a lomového kamene. Koryto toku bylo opevněno na svazích rovinaninou z lomového kamene a osetím travním semenem.

— V druhém úseku bylo dno upraveno pouze kamen- ným poho- zem, pravý břeh byl opevněn rovinaninou z lomového kamene, v úseku souběhu s nemovitostí byl opevněn zídka z drátokamenného systému gabion.

— Na Ostravsku nad obcí Stará Bělá jsme navštívili stavby hrazení bystřin na potoku Pešatek – dráto- kamenné přehrážky v km 0,216 o výšce 1,5 m a v km 0,302 o výšce 2,0 m. Před těmito stavbami nebyl tento úsek toku upravován. Stav koryta byl silně pozna- menán činností občanů bydlících v jeho blízkosti. Civilizační vlivy jsou zde prezentovány vlastnickými vztahy, způsobem hospodaření na pobřežních po- zemcích a zástavbou, inženýrskými sítěmi, vyústěním odpadních vod. Proto zde byly postaveny zmíněné přehrážky a byla uvolněna průtočnost jako opatření proti povodním.

1 2

1 Potok Rakovec je součástí biokoridoru

2 Drátokamenná přehrážka na potoce Pešatek u Staré Bělé

fotosoutěž

duben–červen 2008

Rok se přehoupnul do druhé půli a s ním i naše fotosoutěž.

Jarní kolo nám přineslo vítěze z řad nám již známých i nové objevy. V kategorii „Náladové foto z lesního prostředí“ podruhé za sebou zvítězil pan Stanislav Voksa z Pardubic. Jeho snímek „Jarní nálada“ je umístěn na obálce našeho časopisu.

— Pan Tomáš Charvát z Prahy nám do kategorie „Lesní fauna“ zaslal hned tři velice povedené fotografie. Nakonec padla volba na „Volavku“. Ze Slavičína k nám dorazilo dílko pana Vojtěcha Malíka „Petrklíč v březině“, které bylo vybráno jako nejlepší v kategorii „Lesní flóra“.

— Byly uděleny dvě zvláštní ceny. Snad i vy oceníte atmosféru „Noční hlídky“ pana Josefa Krumpa a poetičnost „Maliny na turistické značce“ od Romany Kasperkevičové.

— Všem zúčastněným děkujeme, a protože povedených snímků bylo hodně a byla by škoda se o ně nepodělit,

setkáte se s některými z nich ještě na dalších stránkách tohoto i dalších čísel.

— Připomínáme, že uzávěrka letního kola je 23. září, a doufáme, že opět bude z čeho vybírat a hezké snímky potěší všechny naše čtenáře.

Ladislava Řehounková

Na obálce: kategorie „Náladové foto z lesního prostředí“: Jarní nálada, foto Stanislav Voksa

1
2 3 4

1 Kategorie „Lesní fauna“: Volavka, foto Tomáš Charvát

2 Zvláštní cena: Noční hlídka, foto Josef Krump

3 Kategorie „Lesní flóra“: Petrklíč v březině, foto Vojtěch Malík

4 Zvláštní cena: Malina na turistické značce, foto Romana Kasperkevičová

léto patří dětem

DEN S LČR NA LS BUCHLOVICE

Nedaleko Uherského Hradiště v archeoskanzenu poblíž Modré u Velehradu připravili pracovníci Lesní správy Buchlovce 5. června Den s LČR pro děti z blízkých základních škol.

— Návštěvníci byli uvítáni trubači z ČMMJ Uherské Hradiště a lesním správcem, který je v úvodu seznámil s celodenním programem. Děti v doprovodu učitelů byly dopraveny autobusy na začátek naučné a poznávací trasy, která měla osm zastávek v lesním prostředí. Žáci zde byli seznámeni s funkcí a významem lesní školky, mohli si prohlédnout lovecké zbraně, poslechnout vábení lovné zvěře, vyplnit soutěžní lístek se záladnými otázkami o lese. Každý z nich si vyzkoušel své síly při výsadbě sazeniček buku nebo zapátral ve svých znalostech o druzích stromů a podle listů, kůry a dřeva je správně pojmenoval. Zvědavě také přihlíželi odvětřování stromů motorovou pilou, přibližování kmenů koněm nebo ukázka sběru šišek pomocí stupaček.

— Po této asi čtyřkilometrové procházce nabití různými zajímavostmi byly děti autobusy odvezeny zpět do archeoskanzenu, kde na ně kromě občerstvení čekal doprovodný program v podobě lukostřelby, prohlídky skanzenu, videoprojekce o lesích a kynologie s ukázkou lovecky upotřebitelných psů (např. braka, foxteriér, hanoverský brakýř a drsnosrstý jezevčík). V závěru dne proběhlo vyhodnocení soutěže a předání odměn vítězům. Ale radovat se mohli i ti, kteří nebyli vyloso-

váni. Každá třída totiž obdržela propagační materiály a drobné dárky, které jistě využijí jak ve škole, tak ve volném čase. Pro organizátory Dne s LČR byly odměnou usměvavé tváře a pocit z dobře připravené a zábavné akce. (Příští rok se můžou buchlovické děti těšit na další obdobnou akci).

L. W.

DEN S LČR POŘÁDANÝ LS NIŽBOR

Dne 5. 7. se v lomu Paraple konal Den s LČR pořádaný LS Nižbor. Od 10 hodin byl pro děti připraven pestrý program. Děti závodily v poznávání přírody, házení šišek, šplhu či řezání pilkou. Po soutěži si mohly opět špekáčky. Během celého dne byl připravený bohatý doprovodný program jako střelba ze vzduchovky, ukázky výcviku psů či práce s dravci.

— Návštěvníci si mohli projít též dendrologickou stezku. 1. Dendrologická stezka, která se nachází v lokalitě CHKO Český Kras, obec Bubovice, Solvayovy lomy, byla otevřena 16. 6. 2007 pro veřejnost. V současné době je zde vysazeno 85 druhů dřevin a keřů (asi 450 ks sazenic a poloodrostků). 45 skupin druhů dřevin je osazeno informační tabulí. Obsahem informační tabule je bionomie jednotlivých druhů dřevin. Na dalších tabulích se pracuje, kdykoli je na LS chvilka času. Dále je plocha osazena asi 40 pohyblivými tabulemi s pohádkovými postavami od výtvarnice Vítězslavy Klimtové.

L. Ř.

1 2

1, 2 Nižbor

„DEN V LESE“ V KLÁŠTERCI

Dne 30. 5. 2008 pořádala Česká lesnická společnost pobočka Klášterec nad Ohří ve spolupráci s LČR, s. p., Lesní správou Klášterec nad Ohří „Den v lese“ pro druhé a třetí třídy 3. ZŠ Klášterec.

— Zúčastnilo se 70 dětí a jejich paní učitelky.

— Program byl následující:

- odvoz dětí autobusem k lesnímu porostu, kde jim byla ukázána těžba dřeva a jeho přiblížování koněm,
- dále pak práce s motorovou pilou,
- poté byly převezeny na začátek soutěžní stezky, kde se rozdělily do tříčlenných družstev a cestou k cíli plnily připravené úkoly. Např:
- Lupínkovo odvážné balancování na laně
- Jehliččina přesná muška

□ Jehlička záchranářkou

□ Lupínek v pytli

□ Hádání s Jehličkou a Lupínkem

□ U rybníka jim odborník (rybář) ukázal techniku rybolovu a podal odborný výklad o rybaření jako takovém.

— Na závěr dopoledne bylo uspořádáno klání v přetahování mezi jednotlivými třídami, vítězná třída si odnesla kopací míč a vítězové dílčích soutěží byli odměněni вкусnými cenami a sladkostmi. Nechyběly ani pravé zlaté čokoládové medaile a diplom. Jako domácí úkol dostaly děti kvíz s lesnickou tematikou, který už mají hotový a bude na lesní správě vyhodnocen.

— Po pečení buřtů se děti s doprovodem rozloučily s pořadateli a autobus je odvezl před školu.

Milena Šobrová, LS Klášterec Nad Ohří

1

2

1 Klášterec nad Ohří

2 Náměšť nad Oslavou

DEN S LČR „PUTOVÁNÍ KRALICKOU OBOROU“

Lesní správa Náměšť nad Oslavou uspořádala ve spolupráci se ZŠ Komenského v Náměšti nad Oslavou pro žáky 1.–3. tříd Den s LČR.

— Ve středu 25. 6. dorazilo k bráně kralické obory 80 žáků se svými učitelkami. Po přivítání dostala každá třída průvodce a bylo možno vyrazit. Děti poznávaly stromy rostoucí v oboře a zároveň určovaly připravené vzorky dřev našich nejznámějších stromů a jejich větvičky. Mohly si jednotlivé vzorky osahat, očichat a pak správně určit. Na další zastávce se všichni seznámili s lapačem na kůrovce a dozvěděli se, jak kůrvec vypadá a jak škodí v lese. Někteří si vyzkoušeli, jak „voní“ feromonový odparník. Také se pokusili obejmout největší dub v oboře: stačilo na to 9 dětí. Dále ukázali svoji šikovnost při házení šíškami na přesnost. Na jednom ze stanovišť si prohlédli shozy jelení, daňčí a srnčí zvěře a mohli se podívat dalekohledem.

— Žáci se seznámili s krásnou oborou a na několika zastávkách si rozšířili své vědomosti o lese. V loveckém

- 1 2 záměčku se všichni občerstvili, někteří si opekli špekáč-
3 ky před záměčkem, ostatní snědli své svačiny uvnitř.
Nakonec čekal na děti poslední úkol, a to namalovat, co
je v oboře nejvíc zaujalo. Za krásné obrázky byli všichni
odměněni – děti i paní učitelky. Potom zúčastněné
čekala jen cesta zpět. Celému putování přálo krásné
počasí. Všem se připravená akce moc líbila a už se těší
na podzimní setkání v oboře.

1, 2 Znojmo

3 Karlovy Vary

Josef Homola, LS Náměšť nad Oslavou

DEN S LČR NA HRADĚ HAUENŠTEJN

O zpestření víkendu pro děti a rodiče před rozdáváním vysvědčení se postaralo Krajské ředitelství v Karlových Varech. Ve spolupráci s majitelem Horního hradu Hauenštejn připravilo bohatý program Dne s LČR na sobotu 21. června. Nejen děti, ale i rodiče se vydali na lesní naučnou poznávací stezku. Za správné odpovědi a splněné úkoly byly děti náležitě odměněny. Navíc se mohly těšit na doprovodný program, který zahrnoval divadlo pro děti, návštěvu Vydrýska ze známého večerníčku a pruhovaných kamarádů – selátek, navíc děti soutěžily i v kresbě obrázků o lese.

— Ovšem ani rodiče nepřišli zkrátka. Byla pro ně přichystaná výstava fotografií zvěře a přírody, projekce filmů o zvěři v našich lesích a beseda o lese a zajímavostech z této oblasti. Všichni návštěvníci si mohli prohlédnout hrad a zasnít se o dávných dobách.

L. W.

DEN DĚTÍ NA LESNÍ SPRÁVĚ ZNOJMO

Na Lesní správě Znojmo byla zejména zásluhou revírníka Petra Bartese postavena lesní naučná stezka, která vede z obce Chvalatice a dále po úbočí svahů skloněných k přehradní nádrži Vranovské přehradě až ke hradu Bítov. Při procházce asi 5,7 km dlouhou trasou uvidíte převážně listnatý smíšený les v různém stupni vývoje, různé typy hospodaření od podrostitního k holosečnému, přirozenou obnovu a výsadbou sazenic, hospodaření na rovinách i prudkých svazích. Celou naučnou stezku doprovází řada trojjazyčných panelů umístěných v blízkosti pamětihodností a výhledů, které popisují přírodu a památky kolem nich.

— Dne 5. 6. 2008 v tomto prostředí uspořádala Lesní správa Znojmo „Den s LČR“ především pro školní děti. Celkem přišlo asi 140 dětí od čtvrté třídy po devátou v doprovodu svých učitelů. Skupin asi po 20 dětech se ujali převážně lesní pedagogové a provedli je trasou lesní naučné stezky. Na cestě ještě byly připraveny tři zastávky, a to na téma poznávání lesních rostlin s ukázkami semen, plodů a větviček, na dalším místě byly k vidění vzorky dřeva asi z 20 druhů dřevin rostoucích v oblasti lesní správy, které připravil revírník Břetislav Karas, a poslední zastávka byla věnována lesním živočichům s ukázkami jeleních a daňčích shozů a kožkami některých lesních živočichů. Na těchto zastávkách podávali zasvěcený výklad pracovníci lesní správy Znojmo.

— Celá akce se za příznivého počasí plně vydařila, děti i pedagogy zaujala a přispěla k pochopení lesního prostředí a vytvoření a upevnění vztahu mezi lesáky a veřejností. Poděkování patří všem 13 pracovníkům Lesní správy Znojmo, kteří zabezpečovali zdárný průběh. Zvláštní uznání zaslouží revírník Petr Bartes, na kterém ležela hlavní tíha organizace celé akce od nápadu až po realizaci.

Ing. Přemysl Voborník

DEN S LČR NA HLUBOKÉ

18. červen byl pro asi 330 dětí z Hluboké a okolí očekávaným datem. V tento den totiž místo do školy zamířily na Den s LČR. Již u místní základní školy začínala trasa vedoucí do Staré obory, kde na cca šesti kilometrech plnily pět disciplín. Byly to takové, kde musely prokázat obratnost (šplh, běh po kládě...), ale i znalostní. V cíli na všechny čekalo občerstvení a drobné ceny. To ale nebylo všechno, děti si mohly nechat podepsat režiséra pana Trošku a koupit suvenýry se symbolem Pohádkového

království. Ve stanu s loutkovými divadlem si navzájem předvedly představení, které secvičily již ve škole. Další zpestření přinesli studenti VOŠ a SŠ lesnické školy v Písku. Připravili vystoupení trubačů a několik soutěží. Děti to zaujalo a my se těšíme, že s některými z nich se v budoucnu setkáme jako s novými studenty této školy. K programu přispěl i ÚHÚL České Budějovice s programem lesní pedagogiky. Z ryze odpočinkových disciplín můžeme jmenovat ještě laserovou střelnici, jízdu na koni či vytváření zvířátek z balonků. Moderátorsky se na akci podílelo rádio Faktor, které si připravilo i několik soutěží a doprovázelo celou akci. Za zdar podniku patří poděkování zaměstnancům LS Hluboká.

— Zbývá jen zmínit, že počasí všem přálo a za rok se těši zase.

L.Ř.

VSTOUPILI JSME BEZ KLEPÁNÍ!

Děti ze sídliště se se skutečnou živou přírodou nesetkávají tak často, některé se dokonce všeho živého i bojí. Aby tomu tak nebylo, uskutečňují se v přírodopise různé projekty.

— Velké štěstí měly děti ze 4. ZŠ v Jindřichově Hradci. Díky projektu „Les“, který pro ně připravili zaměstnanci LČR, s. p., Lesní správy v Jindřichově Hradci, se snažily poodhrnout roušku tajemství lesa.

— Jejich cesta za poznáním začala v oboře s divočáky a pokračovala v bažantnici. S nadšením pozorovaly čerstvě vylíhlá kuřata bažantů, obdivovaly výběhy s chovným hejnem. Největší zájem však u dětí sklídili lovečtí psi, kteří se rádi nechali i pohladit.

— Poprvé se žáci seznámili i se zpracováním dřeva na manipulačním skladu Barbora a uviděli i lesní škol-

ky na Cikaru. Zjistili, že vypěstovat lesní stromek dá pořádnou práci. V revíru Jemčina si na lovecké chatě „Červený jelen“ zasoutěžili v poznávání lesních dřevin, zahoubařili si a opekli vše, co se opéci dalo. Na první tři vítěze v poznávání čekalo milé překvapení v podobě hodnotných cen, které věnovala lesní správa a jimiž byli vítězové nadšeni.

— V závěru pěkně vydařeného dne děti shlédly práci těžebního stroje při zpracování lesní kalamity. Děti byly s projektem spokojeny a touto cestou děkují všem, kteří se na něm podíleli.

Marie Hadačová, učitelka

1
2

1 Hluboká

2 Jindřichův Hradec

pojdte hádat a soutěžit s Lupínkem a Jehličkou

skrývačka

Děti, zkuste najít všechna zvířátka,
která se v obrázku skrývají,
odpověď nám napište do 15. září
na níže uvedenou adresu.
Na obálku připište „Jehlička a Lupínek“.
Ze správných odpovědí vylosujeme vítěze
a odměníme je dárkem.

Adresa: Redakce časopisu Lesu Zdar, Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové

Výherci z květnového čísla: žáci třídy 6. B ZŠ Břidličná, Tonda Mikeš z Křemže,
Tereška Brožová z Ledče nad Sázavou a Adam Levíček z Bučovic
Správná odpověď: ZAJÍC

Výherci z červnového čísla: Petra Polanská z Valašské Polanky, Kristýna Kotková z Kyjova,
Lucinka Rambová z Hradce Králové a Jana Nováková z Jeseníků
Správná odpověď: SÝKORKA MODŘINKA (autorem fota je Tomáš Pospíšil)

keltský horoskop a křížovka

5. 8.–13. 8. TOPOL – NÁROČNÝ A ROZPORUPLNÝ

Osoba narozená v jeho znamení bývá fyzicky krásná. Je pozoruhodné, že Topol není domýšlivý. Naopak cítí potřebu počínat si obětavě a pro své okolí nezištně koná záslužné skutky. Ve svých citech bývá ovšem nevybíravý. K tomu je ještě velmi popudlivý a náladový, což mu vztahy k bližním nijak neusnadňuje. Má srdce schopné velkých citů, ale málokdy dosahuje v lásce uspokojení. Se svým partnerem těžko hledá kompromisní řešení. Utápí se v maličkostech. Když ale jde do tuhého, dokáže být skvělou oporou. Má umělecké nadání. Bývá i dobrým organizátorem. Dejte mu velký úkol, naprostou důvěru a pocit nepostradatelnosti.

14. 8.–23. 8. CEDR – NÁPADITÝ A TOUŽÍCÍ PO DOBRODRUŽSTVÍ

Člověk narozený v jeho znamení se těší většinou dobrému zdraví, sebejistotě a rozhodnosti. Je zajímavý, imponuje svému okolí neotřelými nápady a tvůrčími schopnostmi. Má rád hudbu a rozumí jí. Je pracovitý a v zaměstnání má instinkt vedoucího pracovníka. Ke svým povinnostem přistupuje uvážlivě, i když někdy propadne panice a chová se zbrkle. Cedr celý život touží

po dobrodružství, a to především v milostných vztazích, ačkoliv je v podstatě nesmělý, jemný a citlivý. Bohužel také velmi vybíravý. Má vrozený odpor k přetvářce a okázalosti, je upřímný až otevřený, což mu často způsobuje velké nepříjemnosti. Lidé ho ale rádi vyhledávají, neboť je milý a plný optimismu.

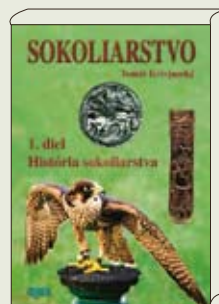
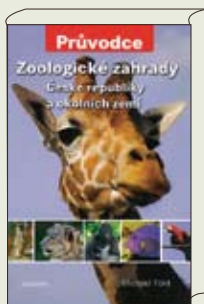
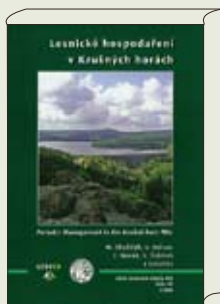
24. 8.–2. 9. BOROVICE – HOUŽEVNATÁ A V LÁSCĚ ZRANITELNÁ

Voňavý, vzácně dekorativní strom symbolizuje lidi, kteří umějí zdůraznit své přednosti. Borovice má ráda útulný domov, cenné předměty a pevné rodinné zázemí. Moc dobře ví, co chce. Ač se to nezdá, je tvrdá, houževnatá a odhodlaná. Pokora je jí cizí. Naprosto nesnáší toho, kdo se jí protiví, a nemá ráda, když věci nevycházejí tak, jak ona chce. Díky své odvaze a schopnosti riskovat jde v životě stále kupředu. V zaměstnání se dokáže prosadit, neboť vyniká pracovitostí, organizačními schopnostmi a logickým myšlením. Přísná a přesná analýza je její největší předností. Nerada si komplikuje život, a tak neštěstí druhých ji sice dojíhá, ovšem nic víc. Jen v lásce projevuje slabost – podléhá natolik emocím, že se zákonitě dostává ke zklamání. Ale i z milostných průsvihů umí vyjít se ctí.

POMŮCKA: GRANAT, CHOPOK, OZVUK, SALLE	PŘIDAT SŮL	ZAČÁTEK TAJENKY	VLETNUTÍ	ČESKÝ ZPĚVÁK	PŘELOŽKA	LESU ZDAR	SOUSEDNÍ STÁT	KNIŽNÍ HRDINA	ZNAČKA PLATINY	LESU ZDAR	TUČNOLISTA TROPICKÁ ROSTRILINA	VYSOKÁ KARTA	INICIÁLY SPISOVATELE TESNOHLÍDKA	DRUH LENOCHODA
ZVUKOVÁ ODEZVA						RUČNÍ NÁSTROJ NA ŽNUTÍ TRÁVY				LETADLA				
ETIOPSKÁ OBJEMOVÁ JEDNOTKA						CESTA LETADLEM KLUNÝ PRVEK				FINTY NEDOBŘA				
OTÁZKA 7. PÁDU					KULOVITÝ BACIL EPIDEMICKÁ NEMOC				ZOOLOGICKÁ ZAHRADA ŠKRTNUTÍ				KONEC TAJENKY	GRANATOVÉ JABLKO (ŠVEDSKY)
NALÉVAT				MEZINÁRODNÍ OLYMPICKÝ VYBOR DŮL NA KÁMENI				KŠANDY OTÁZKA 1. PÁDU				SPORTOVNÍ GYMNASTIKA SLOVENSKÁ HORA		
ZNAČKA INDIA			STŘED TAJENKY VĚZNICE								AMERICKÁ ZPĚVAČKA STAREC			
HUSTISKÉ MĚSTO						SEVERÁN POPRÁVKY				ROHATÉ DOM. ZVÍŘE POBÍDKA K BĚHU				
LESU ZDAR	SLEPIČÍ CITOSLOVCE	ZNAČKA AMERICA SIBIRSKÝ VELETOK			ZNAČKA KUSU HADI CITOSLOVCE			SMOTEK VATY PRIMÁT						
ČERNÝ ZPĚVNÝ PTÁK				KRÁTKÝ KABÁT					JMÉNO ZPĚVAČKY MACHÁLKOVÉ					
TEN I ONEN				VÝZVA K ZASTAVENÍ					OBETKAT					

Autor křížovky
Jiří Zvolánek

nové odborné publikace a knihy z oboru lesnictví a příbuzných oborů

LESNICKÉ HOSPODAŘENÍ V KRUŠNÝCH HORÁCH / FORESTRY MANAGEMENT IN THE KRUŠNÉ HORY MTS.

Marian Slodičák, Vratislav Balcar, Jiří Novák, Vít Šrámek a kolektiv
— Publikace vychází z výsledků projektu Grantové služby LČR „Lesnické hospodaření v imisní oblasti Krušných hor“ řešeného v letech 2005–2007. V publikaci jsou přehledně shrnuty nejdůležitější informace o prostředí a lesních porostech a navržen další postup v lesním hospodářství v Přírodní lesní oblasti Krušných hor. Kromě rozsáhlého materiálu shromážděného lesnickým výzkumem v minulých desetiletích byly pro účely této publikace vyhodnoceny také výsledky dvou podpůrných studií o současném stavu lesních porostů a o mysliveckém hospodaření v oblasti, financovaných Ministerstvem zemědělství ČR. V rámci tohoto projektu byly rovněž zpracovány do základních tematických oddílů: Stav prostředí v Krušných horách, Porosty náhradních dřevin, Zvěř a lesní ekosystémy Krušných hor, Pěstební postupy pro lesní porosty Krušných hor a Ekonomická rozvaha. Úvod k publikaci, popisky k tabulkám, grafům a obrázkům a poslední oddíl (seznam zkratek, přílohy

k ekonomickým rozborům a informace o Grantové službě Lesů České republiky, s. p.) jsou jak v češtině, tak v angličtině.
Vyd. Lesy České republiky, s. p., Hradec Králové, v Edici Grantové služby LČR, a Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., Strnady, 2008
/přiděleno Oddělením výzkumu a projektů EU technické knihovně LČR HK/

ENGLISH IN FORESTRY – FORESTRY IN ENGLISH

**/Anglicky v lesnictví – lesnictví
v angličtině/**
— Cílem publikace anglických lesnických odborných textů, která má podpořit odborné jazykové vzdělávání v souvislosti se zapojováním naší republiky do struktur Evropské unie, je připravit pracovníky lesnické vědy a provozu k praktickému využívání anglicky psané odborné literatury, seznámit je s nejčastěji používanými odbornými lesnickými termíny a stylem odborného textu. Tato publikace, která vznikla spoluprací několika odborných lesnických institucí z popudu Ministerstva zemědělství České republiky, by měla přispět k odbornému jazykovému růstu lesnických specialistů i zainteresovaných laiků. Tomu také odpovídá členění publikace do několika oddílů, které obsahují články v angličtině od úrovně nízké jazykové pokročilosti až k ukázkám akademických textů. Každý článek je doplněn krátkým slovníkem odborných výrazů, které jsou na konci publikace seřazeny do oboujazyčných slovníků. Kromě

základní orientace v odborné lesnické angličtině nabízí publikace také aktuální přehled současných lesnických disciplín od botaniky přes zakládání a pěstování lesů, těžbu a zpracování dřeva až po obory bližší ochraně přírody. Více než 130 odborných textů rozdělených do šesti skupin je uloženo v pevných deskách s kroužkovou vazbou tak, aby se texty daly přidávat, doplňovat, případně i měnit a upřesňovat.
Vyd. Ministerstvo zemědělství v Lesnické práci, s. r. o., Praha, 2008
/zakoupeno v Lesnické práci, s. r. o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

OCHRANA VOD A VODNÍCH POMĚRŮ V LH ČR

— Sborník referátů ze semináře, který se postupně konal ve Křtinách dne 29. 4. 2008, v Kostelci nad Černými lesy dne 13. 5. 2008 a v Karlových Varech dne 20. 5. 2008 a který pořádala Česká lesnická společnost v rámci Programu rozvoje venkova.
— Cílem semináře bylo poskytnout vlastníkům lesa, resp. subjektům hospodařícím v lese, odborným lesním hospodářům a privátním poradcům v lesnictví základní informace o platné legislativě Evropské unie a o domácích předpisech týkajících se ochrany vod a vodních poměrů v lesním hospodářství České republiky.
Vyd. Česká lesnická společnost, Praha, 2008
/darováno Českou lesnickou společností, Praha, technické knihovně LČR HK/

JASAN – DŘEVINA ROKU 2008. ZPĚVŮJÍCÍ DŘEVINY A JEJICH MÍSTO VE SCHVALOVANÝCH LHP A LHO

— Sborník referátů ze semináře (Děčín, 5. 6. 2008), který pořádaly Pobočka Dendrologická, Dobřichovice, Česká lesnická společnost, o. s., a Český spolek pro péči o životní prostředí za finanční podpory Ministerstva zemědělství, úseku lesního hospodářství.
Vyd. Česká lesnická společnost, Praha, 2008
/darováno Českou lesnickou společností, Praha, technické knihovně LČR HK/

LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ – KRAJINA – VODA

— Sborník referátů ze semináře (Svatý Jan pod Skalou, 12. 6. 2008), který pořádaly Česká akademie zemědělských věd Praha, Komise pro lesnické a vodní hospodářství, Česká lesnická společnost, o. s., ve spolupráci s Chráněnou krajinnou oblastí Český kras a za finanční podpory Ministerstva zemědělství, úseku lesního hospodářství.
Vyd. Česká lesnická společnost, Praha, 2008
/darováno Českou lesnickou společností, Praha, technické knihovně LČR HK/

OPATŘENÍ KE SNÍŽENÍ STAVŮ SPÁRKATÉ ZVĚŘE V ČR

— Sborník referátů z XI. Sněmu lesníků (Hradec Králové, 20. 6. 2008), který pořádala Česká lesnická společnost, o. s., za finanční podpory

Ministerstva zemědělství, úseku lesního hospodářství.

— Cílem XI. Sněmu lesníků bylo přispět k vyjasnění problematiky vysokých škod působených spárkatou zvěří na lesních porostech a polních plodinách.

Vyd. Česká lesnická společnost, Praha, 2008

/darováno Českou lesnickou společností, Praha, technické knihovně LČR HK/

LESNÍ PEDAGOGIKA V ČR

— Sborník referátů ze semináře (Hranice, 24. 6. 2008), který pořádaly Česká lesnická společnost, o. s., a Střední lesnická škola Hranice za finanční podpory Ministerstva zemědělství, úseku lesního hospodářství.

— Cílem semináře bylo přispět k zajištění kladného vnímání lesa a hospodaření v lese ze strany veřejnosti, k poučení veřejnosti chápat les, přírodu a především i nutnost hospodářského využití pomocí prožitkových metod a k zajištění publicity lesnického oboru.

Vyd. Česká lesnická společnost, Praha, 2008

/darováno Českou lesnickou společností, Praha, technické knihovně LČR HK/

PTAČÍ BUDKY A KRMÍTKA DO LESA I ZAHRADY. NÁVODY NA STAVBU A PRAKTICKÉ TIPY

/z německého originálu „Nistkästen und Futterhäuschen“ z roku 2005/ Eberhard Gabler

— Celobarevná publikace poradí čtenáři, jak může účinně pomáhat ptákům ve svém okolí. Ukáže, jak postupovat při stavbě vhodných ptačích budek a krmítek pro různé druhy ptáků. Čtenář zde najde i rozměry, konstrukční plány a praktické rady. Navíc se dočte o rozmísťování budek, o jejich kontrole a čištění, o krmítkách a napajedlech i o zimním přikrmování. Získá též přehled o vzhledu hnízd a hnízdní biologii obyvatelů budek, a doplní si tak informace o praktické ochraně volně žijících ptáků.

Vyd. Grada Publishing, a. s., Praha, 2007 /zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ ČR IX.: BRNĚNSKO

Peter Mackovčin, Matilda Jatiová, Jaromír Demek, Petr Slavík a kolektiv

— Devátý svazek čtrnáctidílné edice, kterou Agentura ochrany přírody a krajiny ČR poprvé podrobně seznamuje čtenáře s přírodními charakteristikami, historií a předmětem ochrany zvláště chráněných území Čech a Moravy.

— Publikace je doplněna topografickými a tematickými mapami i leteckými snímky a zároveň přináší velké množství vlastivědných informací z okresů Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo, o CHKO Moravský Kras a CHKO Pálava a o Národním parku Podyjí.

Vyd. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 2007

/zakoupeno u s. r. o. ARTEDIT v Praze pro technickou knihovnu LČR HK/

Poznámka technické knihovny LČR: Tímto dílem se uzavírá seznámení s chráněnými územími České republiky, které vyšlo ve třinácti svazcích. Dále by mělo následovat dle dřívějších zpráv vydavatelů shrnutí, případně ještě seznámení s jeskyněmi České republiky.

JE LÉPE SE OPOTŘEBOVAT NEŽ ZREZIVĚT. VZPOMÍNKY NA BOTANIKY A EKOLOGY

Emil Hadač

— Kniha, která vyšla čtyři roky po smrti jednoho z nejpilnějších českých botaniků 20. století – profesora Emila Hadače, je tvořena šesti deskami kapitol, věnovaných vzpomínkám na význačné domácí i zahraniční přírodovědce, se kterými se ve svém životě setkával, místům z celého světa, která měl rád a kde botanizoval, a také pracovištím, jimiž prošel.

— V knize lze nalézt řadu odkazů a vzpomínek na Krkonoše. První kapitoly knihy začal sepsovat profesor Hadač, který se zabýval zejména fytoecologií, fytoecografií a krajinnou ekologií, již v roce 1999.

— Po jeho smrti se dokončení díla ujal botanik Jiří Hadinec, který Emilu Hadačovi pomáhal od okamžiku těžké mozkové příhody, které pana profesora postihla v roce 2001. Vlastní vydání knihy pak na svá bedra vzalo vydavatelství SEN v Dobřem (v Orlických horách), patřící dalšímu botanikovi, Josefu Kučerovi, a jeho ženě, Evě Kučerové.

Vyd. Eva Kučerová – Vydavatelství SEN, Dobře, 2007, ve spolupráci s Českou botanickou společností v Praze /zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

ZOOLOGICKÉ ZAHRADY ČESKÉ REPUBLIKY A OKOLNÍCH ZEMÍ

Michael Fokt

— Publikace určená všem milovníkům přírody přináší obsáhlý přehled nejrozumnějších zařízení a institucí, kde je možné pozorovat živočichy a něco se o nich dozvědět.

— Jádrem publikace jsou zoologické zahrady České republiky, obsahuje však i tipy na jednodenní výlety do okolních zemí. Čtenář v ní najde řadu užitečných informací, jako je stručná charakteristika, počet druhů, dopravní dostupnost, počet a popis krytých pavilonů, internetové adresy s dalšími informacemi atp.

— Celá publikace je doplněna rozsáhlým fotografickým materiálem ze všech popisovaných institucí.

Vyd. Academia, Praha, 2008, v edici Průvodce

/zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/

SOKOLIARSTVO

1. DIEĽ: HISTÓRIA SOKOLIARSTVA

Tomáš Krivjanský

— Výpravná publikace slovenského autora přináší podrobnou historii a vývoj sokolnictví na Slovensku, v Čechách i jinde ve světě od jeho vzniku po současnost.

— Zabývá se také vlivem sokolnictví na historické a současné výtvarné umění a filatelii.

V závěru knihy, kterou dokresluje více než 625 převážně barevných obrázků, najde čtenář vyobrazení dravců a sov použitelných v sokolnictví.

— Součástí knihy je DVD s videozáznamem letových ukázek dravců na hradě Rosenburg v Rakousku.

Vyd. Vydavatelstvo EPOS, s. r. o., Ružomberok, 2007

/zakoupeno v Lesnické práci, s. r. o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

MŮJ ROK S LIŠKAMI. NEOBYČEJNÉ ZÁŽITKY V PŘÍRODĚ

/z německého originálu „Mein Jahr mit den Füchsen“/ Günther Schumann

— Kniha obsahuje neobyčejné fotografie liščí rodiny ve volné přírodě, doplněné poznatky o životě „liščího rodu“, a to v období od narození liščat po rozpad rodinného společenství.

— Günther Schumann se stal svojí fotografií „fotografující lišky“ nejlepším fotografem zvířat roku. V této knize vypráví neobyčejný příběh, který se skrývá za vítěznou fotografií, oceněnou Společností německých fotografů zvířat. Svými působivými texty a toho času skutečně jedinečnými fotografiemi nám dovoluje podílet se na svém mimořádném přátelství.

Vyd. FONTÁNA, Olomouc, 2008

/zakoupeno v Lesnické práci, s. r. o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

ETIKA V MYSLIVOSTI. VÝROKY A ÚVAHY

Jaromír Kovařík

— Publikace obsahuje výroky a úvahy, zabývající se etikou při výkonu myslivosti.

Vyd. Druckvo, s. r. o., Praha, 2008

/zakoupeno v Lesnické práci, s. r. o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

ZVĚŘ, LOV, MYSLIVOST V NAŠÍ HERALDICE A FILATELI

— Publikace je sestavena ze dvou částí. První, obsáhlejší část „Zvěř a lov v naší heraldice“ se zabývá zvěří a lovem v nauce o erbech měst, obcí, rodů a osob. Druhá část „Zvěř a myslivost v naší filatelii“ se věnuje zvěři a myslivosti ve známkové tvorbě za období let 1918–2008.

Vyd. Druckvo, s. r. o., Praha, 2008

/zakoupeno v Lesnické práci, s. r. o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

JEHLIČNATÉ DŘEVINY

Přehled nahosemenných i výtrusných dřevin. Lesnická dendrologie 1

Ivan Musil a Jan Hamerník

— Nově zpracovaná příručka přehledně pojednává o všech domácích nahosemenných druzích a o významnějších zástupcích cizích, introdukovaných (včetně některých druhů výtrusných) především z hlediska lesnického, krajinářského, dřevařského a z části i sadovnického. Publikace je komponovaná jako první, samostatná část vysokoškolské učebnice dendrologie. Koncepce díla se opírá o rámec současného systému rostlin, přičemž důraz je kladen na druhy rostoucí (nebo schopné růst) v podmínkách mírného i chladnějšího podnebí severní polokoule. Publikace vychází především z dokončované osmidílné Květeny ČR a následného Klíče, a navazuje na ně. Ekologicky zaměřený text zahrnuje určovací klíče, obrázky, mapy a grafy přirozeného rozšíření řady druhů i nástin jejich postglaciálního vývoje. Doplněn je informací o praktickém užití jednotlivých taxonů. Výskyt lesních dřevin a jejich porostů v rámci fytoecografických oblastí ČR (a příslušných vegetačních stupňů aktuální vegetace) je přehledně zpracován textově a tabulkově – a také velmi názorně graficky, např. na předsádce. U významnějších domácích taxonů je uvedeno původní a současné zastoupení v rámci lesů České republiky. Jména hlavních dřevin jsou zaznamenána i v cizích jazycích a vědecká jména jsou doplněna výslovností a výkladem.

Vyd. Academia, Praha, 2007 /zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK/ Jiří Uhlíř

aktualizace platných norem

V měsíci červnu došlo k aktualizaci těchto norem:

Nové normy

ČSN EN 15603 (730326) Energetická náročnost budov – 6.2008
 ČSN EN 15193 (730327) Energetická náročnost budov – 6.2008
 ČSN EN ISO 10211 (730551) Tepelné mosty ve stavebních konstrukcích – 6.2008
 ČSN EN ISO 9346 (730554) Tepelně vlhkostní vlastnosti budov a stavebních materiálů – 5.2008
 ČSN EN ISO 6946 (730558) Stavební prvky a stavební konstrukce – 5.2008
 ČSN EN ISO 13370 (730559) Tepelné chování budov – 6.2008
 ČSN EN ISO 14683 (730561) Tepelné chování budov – 6.2008
 ČSN EN ISO 13786 (730563) Tepelné chování stavebních dílců – 6.2008
 ČSN EN ISO 13789 (730565) Stavební prvky s stavební konstrukce – 6.2008
 ČSN EN ISO 10456 (730574) Stavební materiály a výrobky – 6.2008
 ČSN EN 14630 (732154) Výrobky a systémy pro ochranu a opravy betonových konstrukcí – 6.2008
 ČSN EN 14629 (732155) Výrobky a systémy pro ochranu a opravy betonových konstrukcí – 6.2008
 ČSN EN 14081–4 + A2 (732823) Dřevěné konstrukce – 5.2008
 ČSN EN 15287–1 (734241) Komíny – Navrhování, montáž a přejímka komínů – 5.2008
 ČSN EN 14989–1 (734242) Komíny – 5.2008
 ČSN EN 13674–1 + A1 (736361) Železniční aplikace – 6.2008
 ČSN EN 13232–2 (736371) Železniční aplikace – 5.2008
 ČSN EN 13232–3 (736371) Železniční aplikace – 5.2008
 ČSN 1317–5 (737001) Silniční záchytné systémy – 6.2008
 ČSN EN 12899–1 (737030) Stálé svislé dopravní značení – 5.2008
 ČSN EN 12899–2 (737030) Stálé svislé dopravní značení – 5.2008
 ČSN EN 12899–3 (737030) Stálé svislé dopravní značení – 5.2008
 ČSN EN 12899–4 (737030) Stálé svislé dopravní značení – 5.2008
 ČSN EN 12899–5 (737030) Stálé svislé dopravní značení – 5.2008
 ČSN EN 14389–1 (737062) Zařízení pro snížení hluku silničního provozu – 6.2008
 ČSN P CEN/TR 15563 (738127) Dočasné stavební konstrukce – 5.2008
 ČSN 750150 Vodní hospodářství – Terminologie vodárenství – 5.2008
 ČSN EN 15219 + A1 (755469) Zařízení na úpravu vody vnitřních vodovodů – 5.2008
 ČSN EN 15513 (755650) Chemické výrobky používané pro úpravu vody v plaveckých bazénech – 6.2008
 ČSN EN 15363 (755652) Chemické výrobky používané pro úpravu vody v plaveckých bazénech – 6.2008
 ČSN EN 15514 (755653) Chemické výrobky používané pro úpravu vody v plaveckých bazénech – 6.2008
 ČSN EN 900 (755834) Chemické výrobky používané pro úpravu vody určené k lidské spotřebě – 6.2008
 ČSN EN 15482 (755896) Chemické výrobky používané pro úpravu vody určené k lidské spotřebě – 6.2008
 ČSN EN 12566–4 (756404) Malé čistírny odpadních vod do 50 ekvivalentních obyvatel – 6.2008
 ČSN ISO 5667–5 (757051) Jakost vod – Odběr vzorků – 5.2008
 ČSN ISO 5667–6 (757051) Jakost vod – Odběr vzorků – 5.2008
 ČSN 757509 Jakost vod – Stanovení tuků a olejů v odpadních vodách – 5.2008
 ČSN 757701 Jakost vod – 5.2008
 ČSN 757717 Jakost vod – Stanovení planktonních sinic – 6.2008
 ČSN EN 15460 Jakost vod – 6.2008
 ČSN EN ISO 8199 (757810) Jakost vod – 6.2008

Opravy a změny norem

ČSN 736380 Železniční přejezdy a přechody – 5.2008 Změna Z1
 ČSN 756101 Stokové sítě a kanalizační přípojky – 6.2008 Oprava 2

Seznam všech platných norem (pouze výše zmíněných vybraných řad) je na intranetu v sekci Archiv LČR – program sgArchiv IW – sekce normy.

Odebírané řady

01 09 Environmentální management
 48 Lesnictví
 49 Průmysl dřevozpracující
 73 Navrhování a provádění staveb
 75 Vodní hospodářství

Odvětvové technické normy

TNV 75 Vodní hospodářství
 TNO 83 Odpadové hospodářství

Přejezd Orlických hor na kolech (výsledková listina viz strana 17),
foto poskytl LS Rychnov nad Kněžnou

- 1 2
- 3 4
- 5 6
- 7

- 1 Nejlepší muži v kategorii Projedu se
- 2 Nejlepší ženy v kategorii Projedu se
- 3 Skupina ženy 1
- 4 Skupina muži 2
- 5 Skupina ženy 5
- 6 Skupina ženy 2
- 7 Mladé naděje

